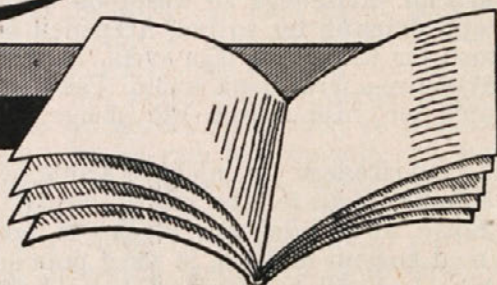

CVETJE

XLVIII.
LJUBLJANA*

1931. IV.
APRIL

P. KRIZOSTOM:

Vstanimo!

Solnce s čudotvornim žarom
izza svežih oljk se smeje.
V nežnem listju veterc veje.

Velika noč je pri nas!

Zdaj je prišel čas,
da pretrgamo temó.
Zdaj je prišel čas,
da iz groba vstanemo.

Kamen je že na tleh.
V prah zdrobljen je greh —

Vstanimo!
Peroti široko razpnimo
in se doteknimo obzorja
in pijmo vso lepoto morja.

Ali ni v obzorju
brezkrajnost velikega Boga?
Ali ni v morju
modrost njegovega Srca?
V grobu pa je smrt. —

O bratje! O sestre!
Da bi le vedeli, kaj nam je Kristus dal
s svojim trpljenjem!
Da bi doumeli, kako nas je obogatil
s svojim vstajenjem!

Da vedeli bi —
pa bi vstali iz trpljenja vsi.

Francišek in Kristus.

Zato je brat Hugolin pozneje pisal: „Ker je bil naš blaženi oče in njegovi bratje od Kristusa poklican od križa do križa, so se povsod izkazali kot križani. Križanega so nosili na svoji obleki, v svoji hrani ter v vseh svojih dejanjih ter so bolj hrepeneli po trpljenju križa kakor po nečimernosti ter varljivosti tega sveta. Zato so se tudi veselili trpljenja in zapostavljanja, sovražili pa hvalo. Tako so hodili po svetu kot romarji in tujci ter niso nosili nič drugega, kakor Kristusa križanega.“

Vsak spomin na križanega in njegovo trpljenje ter junaštvo je sv. Frančiška v srce ganilo. Zato je tako zelo ljubil ovčice, ki so ga spominjale na Jagnje božje, ki je bilo tako krotko in potrpežljivo. Ko je nekoč videl ovčico med kozami in kozli, je začel poln sočutja in ganotja plakati: „Poglejte, tako je hodil naš Gospod Jezus Kristus med farizeji in velikimi duhovni, skromen, sladak in ponižen!“

Kadar pa je zadel njegov pogled na križ, je bil kot pijan ljubezni in sočutja. Potem je začel peti najlepše melodije, ki so kar kipele iz njegove notranjosti, najprej rahlo, potem glasneje in glasneje ter s francoskimi besedami izražal božjo glasbo, ki mu je v ušesih zvenela. Končno je vzel dva koščka lesa, naslonil eden kos na brado, kakor da bi držal gosli ali kako drugo glasbilo, z drugim pa je drgnil prvega kakor z lokom. Zraven je prepeval francoske pesmi od križanega Zveličarja, dokler ga čustvo ni premagalo tako zelo, da je glasno zajokal in zaplakal. In plakal je tako dolgo, da je pozabil na gosli in lok ter splaval v ekstazo ter visel med nebom in zemljo.

Tako se je neko jutro — bilo je na praznik povišanja sv. Križa 1. 1224 — boril s križano ljubeznijo. „O Gospod Jezus Kristus,“ tako je prosil, „dveh milosti te prosim, preden umrjem. Prva, da bom na svoji duši in na telesu kolikor mogoče čutil bolečine, ki si jih ti, dobri Jezus, moral prestati. In druga je ta, da bom v svojem srcu čutil tisto veliko ljubezen, od katere si bil ti, božji sin, vžgan in te nagnila, da si za nas voljno trpel toliko bolečin.“

In čim dalje je sv. očak za drugo milost prosil, čim pobožneje je premišljeval trpljenje in neskončno ljubezen Kristusovo, tem bolj se je v njem razplamtel ogenj pobožnosti in končno se je iz ljubezni in sočutja popolno spremenil v Jezusa.

In med tem ko je tako na tleh ležec molil, vžgan od tega plamena, se je zgodilo, da je videl križanega Zveličarja v podobi serafa prihajati. Čudovita podoba Kristusova je žarela v blesku ter plamtela v razbeljenem ognju trpljenja. Znamenja na rokah in nogah so bila rudeča kot kri, ravno tako široko zevajoča rana v prsih. Zveličar ga je gledal s tako neizrekljivo nežnimi očmi, da je Francišek veselja in sočutja skoro umrl. Istočasno je čutil petero prodirajočih bolečin. Njegove roke in noge so bile prebodene kakor z žarečimi žebli, njegova desna stran pa odprta kakor z suličnim vbodljajem. Rane Gospodove so v njegovem mesu žarele in plamtele. Odslej je bil po izrednem in do tedaj nezaslišanem čudežu odsev in podoba telesa križanega, križan z Jezusom Kristusom, „križan človek“. S temi silnimi bolečinami pa še ni bil zadovoljen, želel si je še novih bolečin, da bi kolikor mogoče popolnoma čutil bolečine Zveličarja po celem telesu. Zdelo se mu je neviteško, nositi znamenja križanega Mojstra na sebi, ne da bi čutil obenem tudi bolečine krža. Bog pa mu je tudi te v obilni meri podaril.

Kmalu po vtisnjenju ran je zadelo njegovo telo grozovito trpljenje, tako kot še nikdar poprej. Dobil je grozne bolečine v očeh, ki ga do smrti niso zapustile. Tem so sledile naravnost nečloveško krute operacije na očeh in končno je skoro popolnoma oslepel.

Šest mesecev pred njegovo smrtjo so prišle v njegovo, od neprestanega zatajevana in nečloveškega dela popolnoma strto telo, najrazličnejše bolezni, tako da kmalu ni bilo več zdravega uda na njem. Želodec ni prenesel več nobene hrane, jetra niso več delovala; celo telo je močno oteklo, mnogokrot se mu je udrila kri. Posušil se je do okostnjaka, bil je ena sama podoba mučenca in vsak dan se je bilo bati, da bo umrl.

Priprost sobrat, ganjen radi tega do solz, mu je nekoč rekel: „Oče, prosi vendar Gospoda, da naj s teboj lepše postopa, ... kajti njegova roka težko leži na tebi.“ Tedaj pa se je Frančišek z vso silo branil: „Brat, ko ne bi poznal tvojo priprostost in čistost, še to uro bi s teboj prelomil, ker si grajal božje sklepe na meni!“ In kljub temu, da je bil do smrti utrujen, se je vrgel na zemljo, jo poljubil in rekel: „Zahvaljen bodi moj Gospod in Bog, za vse moje bolečine in te prosim, pošlji mi še stokrat več. — če je tvoja volja. Kajti to mi bo najbolj ugajalo, ako me boš tepel. Moja največja tolžba je zavest, da izpolnjujem tvojo voljo.“

Drugikrat, ko ga je nek sobrat vprašal, kaj bi raje pretrpel, to počasno in dolgotrajno bolezen ali težko mučenje iz rok rabeljna, je odgovoril: „Sin moj, moja želja je in bo to, kar hoče moj Gospod in Bog po svoji volji na meni in v meni storiti. Moje hrepenenje gre za tem in samo za tem, v vsakem oziru biti pokoren in udan njegovi volji. Toda to mojo bolezen težje prenašam samo tri dni kot vsako drugo mučenje.“ Drugim je bilo skoro nemogoče samo gledati, on je pa voljno, smehljaše in z veseljem prenašal vse do konca. Tako je mogel njegov spovednik po pravici reči, „da je bil od prikazni križa pri sv. Damianu do smrti vedno sličen trpljenju Kristusovemu.“

In še več. Kakor je bil v življenju živemu, v smrti pa mrtvemu Zveličarju podoben, tako je bil tudi po smrti podoben Sinu božjemu. Šele tedaj, ko je končal trpljenje, oproščen od vsega, ko je ležal mrtev na golih tleh, šele tedaj se je pokazala njegova sličnost s Kristusom. Do smrti je znal svoje rane z iznajdljivo ponižnostjo skrivati, tako da so zanje vedeli samo njegovi najbližnji sobratje. Sedaj, po smrti so videli in se dotikali tisoči in tisoči serafinskega čudeža križa in vsem se je zdelo, kot da bi bil ravnokar s križa snet. Tako sveže in živo je bilo znamenje, pečat in grb Kristusov na njegovih rokah in nogah. Živel je v službi, v nasledstvu in ljubezni do svojega kraljevega Gospoda, tako je tudi umrl, v dejanju in v resnici najvernejši vitez svetega Grala.

P. ROMAN:

Brata Antona posvete v duhovnika. Božja previdnost odkrije skrito učenost.

Brat Anton je sklonil svojo glavo pred škofom, brata Antona roke so maziljene — postal je duhovnik. Ko so po dovršenem obredu zbrani novoposvečeni v preprosti obednici frančiškanski in je med navzočimi tudi nekaj dominikanov, vstane provincijal p. Gracijan in zaprosi naj blagovoli eden slovečih pridigarjev govoriti, da se skromno slavlje poveča.

Drug za drugim se izgovarjajo, češ da niso pripravljeni in da mora biti za tako družbo govor izpiljen in besede izbrane in tehtane.

Naposled se pater provincijal obrne k novoposvečenemu Antonu in mu zapove — naj on govori.

Antona šele to povelje zdrami iz globoke zamišljenosti. Lepi, blede obraz prevzame rdečica in tudi on prosi, da ga oprostite, češ, da nikoli ni javno govoril.

Ker vsi njegovi ugovori ne pomagajo, se Anton dvigne raz svoje mesto in prične govoriti. Boječe, preproste teko prve besede preko njegovih ustnic, polagoma pa prevzame govorico, ki sedaj teče gladko in izbrano — ogenj, ki užiga, ki vse navzoče pretrese in jih navda s prečudno sladkostjo. Ta glas, kako je mil in prijeten, ta nastop, koliko finese in plemiške uglajenosti.

Anton prvič govori pred zbranimi sobratmi.

Anton je končal — pater Gracijan je našel dragulj, ki še danes blesti v nezmanjšani lepoti v kroni frančiškanskega reda.

Nemudoma pošlje pismo očetu Frančišku v Asisi in enako generalnemu ministru bratu Eliji. Anton se ni več vrnil v samoto gore sv. Pavla.

Odslej je govoril javno in neprestano potoval. Vsi so z velikim občudovanjem govorili o svetem in učenem bratu iz daljne Portugalske.

Oče Frančišek ga je nato na lastno prošnjo poslal v mesto Verčeli v visoko šolo bogoslovja. Tu je namreč sloveči opat avguštinski Tomaž učil mlade klerike iz reda frančiškanov, avguštincev in dominikanov.

Anton ni niti malo iskal kakega priznanja. Ves ponižen sedi med drugimi, ki so mlajši in poslušajo opata Tomaža. Pač pa učenje Antonovo ni toliko prevzemanje svetih znanosti, temveč vsebolj globoko gledanje in premišljevanje neskončnih globin božjega veličastva.

Opat Tomaž izjavlja: „Večkrat spozna sveta ljubezen več, kar najtehtnejša znanost ne more dognati.“

Anton raste duševno, se razvija in sam se skoro ne zaveda svojega bogastva.

Lastni sobratje ga prosijo, da jim govori o božjih znanostih. Toda Anton to prošnjo svojih bratov, morda edino, zavrne.

Šele po nasvetu svetega očeta Frančiška, premaga svoj odpor in prične brate učiti, Pismo, s katerim mu je dal oče Frančišek privoljenje za to službo, nam je še ohranjeno.

Tako postane Anton prvi lektor v redu frančiškanov. Istočasno pa po želji škofa Hugona ponovno pridiga v verčelski stolnici in vsi se divijo njegovi izbrani govorici in božji učenosti, ki se druži z nebeško modrostjo.

Po veliki noči l. 1223 ustanovi oče Frančišek na bolonjskem vseučilišču novo bogoslovno stolico in ko je iskal učenega moža za to mesto, pokliče Antona in mu poveri to preodlično službo.

Tudi Bolonja ni dolgo časa tako srečna, da bi takega moža imela v svoji sredi.

Že kliče Francija, že prosi Provansa — da pride sv. Anton in kakoi plamen razsvetli temo Albigencev.

P. REGALAT:

Čemu še Frančiškova mladina?

Frančiškovo mladino — Frančiškove križarje in sestrice Sv. Klare — so naši ljudje sprejeli z mešanimi občutki. Kakor pač vsako novo, ali vsaj manj znano organizacijo, pa naj bo svetna ali cerkvena. Nekateri so Frančiškovi mladini takoj ob njenem prvem nastopu izkazali svojo blagohotnost. Do danes so ji ostali naklonjeni. Drugi motre za nas bolj nov pojav nekam kritično. Ne zlohотно. Ni jim pač znano, odkod in kam. Zato tu in tam beseda: „Čemu še Frančiškova mladina?“ Tretji so jo pa kar brez oklevanja odklonili. Sodijo, da bi slabila že obstoječo versko mladinsko organizacijo.

V pojasnilo in dobrohotno presojanje Frančiškovega mladinskega udruženja, naj služi odgovor na vprašanje: „Čemu še Frančiškova mladina?“

Frančiškova mladina — nova cerkvena organizacija?

Da in ne. V bistvu — ne; v nekaterih pritikah ali zunanostih — da. Vendar te zunanjosti bistva prav nič ne okrnejo. Nasprotno! Še v podkrepitev so mu.

Torej, kaj je Frančiškova mladina? Nič drugega, kakor v naših krajih znova vpeljana bratovščina pasu Sv. Frančiška. Veliki duhovni sin Frančiškove družine minoritov, papež Sikst V., je 19. novembra 1585. zamislil ter v nagrobni asiški cerkvi svojega redovnega očeta ustanovil bratovščino pasu Sv. Frančiška. Kaj je Siksta V. nagnilo, da se je za ustanovitev omenjene bratovščine odločil? Mislim, da je hotel nekako isto, kar njegov serafinski oče. Ko je Frančišek videl, da jih toliko želi v njegova dva redova, pa jim vstopa vse mogoče ovire ne dovoljujejo, je zanje ustanovil III. red. Podobno Sikst V. Vedel je, da jih ni malo, ki bi šli radi za Frančiškom. Vsaj v III. redu. Toda strogost reda, ki jo je omilil šele Leon XIII., jih je vse prej odbijala, kakor vabila. Frančišku odtujiti jih ni hotel. Zato je zanje ustanovil bratovščino

Frančiškovega pasu. Širila se je hitro. Tudi pri nas. Pozneje je močno opešala, skoraj da izumrla. Šele Pij XI. jo je znova poživil.

Kaj je pač nameraval Sikst V. z novo duhovno zvezo? Pripeljati je hotel člane bratovščine k očetu Frančišku. Frančiška naj bi spoznali ter ga vzljubili. In kar je najvažnejše, Frančišek naj bi v teh dušah upodabljal Kristusa, ki nam mora biti — Vse! Kristusa naj bi člani poneli v svet. Tak je bil namen Siksta V.

Je-li mogoče Sikst V. bratovščino namenil samo odraslim? Težko! Že lahke obveznosti so morale duhovno zvezo omiliti tudi mladini. Saj ni težko Frančiška ljubiti in po moči posnemati ter nositi njegov pas. Toliko lažje, ker je Frančišek izrazit svetnik mladine. Zlasti vsled svoje ljubeznjivosti in priprostosti. Najbolj pa, ker je tako zajel Kristusovega duha, kakor ne zlepa kdo drugi. Kristus je bil pa itak vedno mladim in lepim dušam — magnet! Če ne Kristus, kdo pa?

Mogoče, da so sčasoma posamni člani bratovščine prestopali v Frančiškove redove. Ako pa niso, so tudi kot udje zveze lahko težili za Frančiškovimi vzori.

Od Leona XIII., velikega reorganizatorja III. reda dalje, vsi rimski papeži kolikor le mogoče priporočajo III. red. Sedanji sv. Oče mu je v bratovščini pasu Sv. Frančiška celo določil podmladek. V svoji okrožnici „Rite expiatis“ z dne 30. aprila 1926., posvečeni 700 letnemu spominu Frančiškove smrti, je znova povabil vernike, naj v kar največjem številu pristopajo v III. red. Tudi mladine ni prezrl. Nasprotno! Zapisal ji je besede: „Kateri pa še niso dosti stari, da bi mogli vstopiti, naj se pridružijo bratovščini pasu Sv. Frančiška, da se že od otroških let privadijo temu svetemu redu.“

Na pobudo sv. Očeta je bratovščina pasu, ki naj bi bila po zamislu Pija XI. podmladek III. reda, v premnogh krajih znova oživela. Tudi pri nas nismo smeli želje sv. Očeta prezreti. Zaposlili smo visokočastita knezoškofijska ordinariata, ljubljanskega in lavantinskega, dovoljenja, da sme vrhovno vodstvo reda v vseh cerkvah naše provincije kanonično ustanoviti bratovščino pasu Sv. Frančiška, ki naj bo priprava mladine za poznejši vstop v III. red. Seveda je želeli, da bi imela vsaka tretjeredna skupščina svoj lastni podmladek. Dovoljenje je bilo dano hitro in drage volje. Takoj nato je bila bratovščina vpeljana.

Ako strnemo želji papežev Siksta V. in Pija XI., jima moremo dati to-le obliko. Bratovščina pasu Sv. Frančiška bodi podmladek III. reda. V tem strogo verskem udruženju naj mladina spozna Frančiška in ga vzljubi. Naj živi po možnosti življenje, podobno Frančiškovemu. Tako bo posvetila sebe in v neki meri posvečevala tudi druge.

To in samo to je Frančiškova mladina. Bistveno isto, kar je že zamislil Sikst V. Torej nad 300 let stara cerkvena organizacija. Kar je Sikst V. priporočal vsem, torej tudi mladini, v to sedaj Pij XI. vabi zlasti mladino, toda ne izključuje odraslih.

Ime „Frančiškovi križarji“ in „Sestrice Sv. Klare“ bistva bratovščine ne izpremeni prav nič. Ljubiti morajo Frančiška, posnemati ga morajo, kolikor pač more mladina, nositi morajo njegov pas. S Frančiškovo pomočjo morajo upodabljati v sebi in v drugih Kristusa. Te dolžnosti prevzame tako križar, kakor sestra. Da jim pa ne pravimo „chordigeri“, t. j. tisti, ki nosijo Frančiškov pas, ampak „križarji“, odnosno „sestrice“, so nam bili pa odločivni sledeči razlogi. Sv. oče kliče v to bratovščino zlasti mladino. Zato smo morali tej mladini dati ime, ki ji je vse bolj prikladno, kakor je pa prvotno ime bratovščine „chordigeri“. Dalje. Že samo ime mora označiti življenski program mladine.

Mislim, da bo mladina vse bolj vedela, kaj je njena dolžnost, ako ji pravimo „Frančiškovi križarji“ in „Sestrice Sv. Klare“, kakor pa, ako ji s primerno razlago povemo, da je skupno ime za vse „chordigeri“. Čemu vse osredotočiti v pas, ko je vendar le tej mladini življenski cilj — Kristus! H Kristusu jo pa vodi Frančišek. Slednjič, obedve imeni smo dali z izrecnim privoljenjem visokočastitega ljubljanskega ordinariata. Še več! Ime „Sestrice Sv. Klare“ je predlagal Njegova Ekscelenca, prevzvišeni gospod knez in škof ljubljanski.

Kaj pa obleka, ki jo nosijo pri cerkvenih slovesnostih? Ako ime ne izpremeni bistvenih zahtev bratovščine, jih paradna obleka še manj. Ni namen obleka, ampak kar smo že enekrati označili, namreč s Frančiškom h Kristusu. Frančiškova mladina so, naj že nosijo posebno prikrojeno obleko, ki jih spominja na mladega Frančiška in nežno Klarico, ali naj je ne nosijo. Sicer smo pa tudi v tem pogledu vse določali sporazumno z visokočastitim ljubljanskim ordinariatom. Prav v smislu cerkvenega zakonika. (Can. 703, § 3.)

Iz povedanega sledi, da je Frančiškova mladina stara verska organizacija „chordigerorum“. Njen namen je, ob pogledu na Frančiška izlikati v sebi Kristusa. Ime „križar“, „sestrica“ ter slavnostna obleka, vse to v bistvo bratovščine prav nič ne posega, pač pa dosego namena prej pospešuje, kakor ovira.

(Dalje prih.)

ANTON DE WAAL — P. EVSTAHIJ:

Sotêra!

Zgodovinska povest iz prvih časov krščanstva.

Tako je sicer prejel na svoje vprašanje odgovor, ki je bil na videz popolnoma miren in ni razodeval kake nezaupnosti; toda hromec je opazil takoj pri prvih besedah svojega spremljevalca, da nikakor ne govori gladkega jezika priprostega ljudstva, kateremu vendar pripada po svoji obleki. Nerodno vprašanje, ki ga je Ambrozij zastavil, in še bolj neroden odgovor na neko zvito vprašanje Krispinovo je potrdil slutnjo krščanskega stražnika: spoznal je za gotovo, da je njegov spremljevalec ovaduh!

Malopridnež! Kaj so mu storili kristjani, da se ne boji celo tega skrajnega sredstva, da bi si prislužil nagrado, določeno za delatorje ali ovadnike?!

Zločin je treba preprečiti! Goljufu samemu pa eno zagosti, da jo bo pomnil za vselej in da nikoli več ne bo poskušal kaj takega, in Krispin je šepal zadosti počasi, da je dobro premislil svoj bojni načrt.

Ambrozij je postal ne malo slabe volje, ko je zvedel, da bosta obadva pač zadnja dospela k službi božji: šele včera izdano navodilo je napovedalo shod za eno uro prej.

Njegova nejevolja je rastla z vsakim trenotkom, ker je njegov spremljevalec, bolj len kakor polž, strašno počasi šepal in šepal; vse opravilo bo pač že minulo, kadar prideta tja!

Naposled sta dospela oba potnika tja, kamor sta bila namenjena; hromec je krenil na stransko pot, na desno od apijske ceste, pred svojim spremljevalcem je zlezal skozi neko živo mejo, obstala sta pred vhodom neke votline ali peščene jame, ki je bila docela skrita med drevjem in prerastla z grmičevjem.

Fossor ali po naše grobar, ki je tamkaj stal na straži, je vprašujoče pogledal pohabljenca, ko je videl tuj obraz; toda Krispin je smehljaje se pripomnil:

„Bodi brez skrbi, dober prijatelj je, priporočim ti ga celo tvoji posebni skrbi. Pomisli, iz posebne pobožnosti je šele snoči prišel semkaj od mesta Ancija.“

Kristjani so se med seboj imenovali „bratje“; kako bi mogel Ambrozij slutiti, da so pri medsebojnem razgovoru za vsako sumljivo znamenje preteče nevarnosti bili domenjeni gotovi znaki in izrazi, in da je oznaka „dober prijatelj“ vprav nasprotno pomenila?!

S prav takšno dobrodušnostjo je pohabljenec nadaljeval:

„Ker sem jaz truden, ga ti pelji, in sicer po najkrajši poti po lestvi zgoraj k skupščini bratov; med tem bom pa jaz namestu tebe tukaj stražil.“

Med tem ko je bila prižgana smolnata plamenica, si je Ambrozij ogledal licer obeh mož. Pač je bilo v potezih nekaj, kar ga je vznemirjalo; toda še preden bi si o tem mogel biti na jasnem, je že odkorakal pred njim fossor v temne hodnike arenarija, in tako se je moral požuriti, da mu je sledil.

Ce bi se bil zdaj vsaj z enim pogledom ozrl nazaj na pohabljenca, ki je gledal za njim z nasmeškom, s kakršnim lovec pogleda na divjačino, ko gre v razpete mreže, bi gotovo ne bil storil niti enega koraka dalje.

„Torej dobra Sotêra, ta angel, je tista, ki jo hočeš ugonobiti!“ je govoril Krispin sam pri sebi. „Posvaril jo bom, naj dvakrat skrbno pazi nase. — Pravzaprav bi moral pohiteti za obema in potlej tega volka z fossorjevo pomočjo tako zagrebsti, da bi štirinajst dni več ne mogel premakniti svojih kosti.“ Toda Krispin je uvidel, da se to pač ne spodobi, in tako se je pomiril z mislijo, da bo ovaduh vsekakor dobro uro in še čez okrog taval, preden zopet najde izhod. Do tedaj bo pa vsa skupščina že davno spet v mestu in tako bo nesrečnežev načrt za danes vsekako prekrizan.

Zadaj za svojim vodnikom, ki mu je z bakljo svetil, je prehodil Ambrozij najprej nekaj hodnikov arenarija; nato sta stopila obadva po ozkih stopnicah navzdol v mrtvaško mesto.

Na tisti lestvi, ki je o njej govoril Krispin, se je prišlo v neko zgornje nadstropje cimiterija; verniki so bili zbrani v drugem, globlje ležečem nadstropju. Lestvica, do katere sta kmalu dospela obadva popotnika, je bila ozka in trhla, in ko je Ambrozij zadaj za fossorjem stopal po njej kvišku, mu je nehote ušel vzklík: „Pri Jupitru! Kakšna kurja lestvica!“ Kristjan, ki prisega pri bogovih! Zdaj je grobar brezdvobeno spoznal značaj svojega spremljevalca.

Ko sta dospela na vrh, je prižgal Ambrozij svečo, ki jo je prinesel s seboj, ob plamenici svojega spremljevalca, in zdaj sta šla naprej v neko ozko nizko cesto med grobovi. Na obeh straneh so se vrstile grobnice, počivališča odraslih in otrok, ena zraven druge in tudi zgoraj druga nad drugo; tu pa tam so bili tudi grobovi v votlinah, okrašeni s slikarijami, vsekani v rujavo kamenje; zdaj se je odcepila na desno, zdaj na levo stranska ulica in se je zgubila — kdo bi mogel reči, kako daleč?! — v neprodirno temino.

Grobar je vedno hitreje korakal, za njim je stopal Ambrozij in si je, vznemirjen po neki skriti slutnji, skušal zapomniti posamezne napise ali podobe na marmornatih grobnih pločah; tam, kjer se je pot zavila v novo smer, si je v naglici na cestnih voglih naredil spoznavne znake.

Končno je menil, da čuje petje: cilj, strah vzbujajočega potovanja mora biti torej blizu.

Nenadoma pa je fossor zamahnil s svojo bakljo na desno in levo proti stenam ozke ulice, da so iskre švignile na vse strani; — v naslednjem trenutku je videl Ambrozij, kako je plamenica zletela navzdol v neko brezdno, — in še preden je razumel, kaj naj to pomeni, je vodnik izginil. — — —

Ujeti Ambrozij je potreboval nekaj trenutkov, da se je docela zavedel svojega položaja; nato je pa izustil psovko in preklel grdega lisjaka, ki ga je tako sramotno izdal in prevaral. Toda tukaj ni bilo možno nič drugega premisliti, kakor le eno: najti pot nazaj k izhodu.

S svojo lučjo v roki se je Ambrozij pravkar okrenil, kar je njegove korake nenadoma zaustavilo petje, ki je prodiralo, kakor se je zdelo, kvišku iz onega brezdna. Ambrozij se je približal odprtini, vodnjakovi podobni: nekaj sežnjev globoko je gorela tukaj na tleh baklja, ki jo je bil fossor vrgel doli. S svojim rdečim sojem je osvetljevala spodaj tudi grobne kamene, ki so bili zloženi eden vrh drugega: tamkaj se torej mora raztezati še drugo, globlje ležeče nadstropje mrtvaškega mesta.

Petje je donelo primeroma še precej od blizu, v preprostih, resnobnih in veličastnih napevih, pela sta zbora izmenoma, zdaj eden, zdaj drugi.

Ambrozij se je sklonil nad odprtino in prisluškoval; razločno je slišal besede:

„Adstiterunt regereges terrae et principes convenerunt in unum adversus Dominum et adversus Christum ejus. Vzdigujejo se kralji zemlje in knezi se zbirajo skupaj zoper Gospoda in zoper njegovega Maziljenca... Qui habitat in caelis, irridebit eos et Dominus subsannabit eos. On pa, ki biva v nebesih, se jim smeje in Gospod jih zaničuje... Dabo tibi gentes haereditatem tuam, et possessionem tuam terminos terrae. Dam ti za tvojo dediščino narode, in za tvojo posest pokrajine zemlje.“

Bile so besede iz družega psalma, ki so jih peli tukaj, v zemeljski globini, sredi grobov, — kristjani, po postavi izobčeni in smrti posvečeni, zato so imele te besede nekaj čudovito ginljivega; temu vtisu se tudi tribun ni mogel odtegniti. V nekaj stavkih zgoščena vsebina je izražala zgodovino Kristove Cerkve, ki je bila neomahljiva v veri na Gospoda: polna zaupanja je v stiski najbolj krvavega preganjanja že gledala v duhu tisti dan svojega zmagooslavja, ki bo videl pri nogah Križanega veldržavo rimskih imperatorjev, da, daleč preko njenih mej, vesoljni zemeljski krog.

Kar je nenadoma potihnilo petje. Fossor je po ovinkih dospel med zbrane vernike ter jih obvestil o vsiljencu.

Kmalu nato je videl Ambrozij, zroč preko roba lijaku podobne odprtine navzdol, pri svitu na tleh goreče plamenice, kako je šlo spodaj mimo število mož in žena; seveda je kmalu eden izmed mož pobral bakljo ter jo vrgel v bližnji hodnik; toda male svetiljke, ki so jih marsikatei nosili, da bi mogli v temini videti pot, so mu omogočile, da je mogel njih število vsaj približno določiti: nekako petdeset oseb; sploh koga spoznati pa ni bilo mogoče.

Precej med poslednjimi sta prišli v medsebojnem pogovoru dve ženski. „Prosim te“, je rekla ena od obeh z mladostnim glasom, dočim je za nekaj trenutkov obstala vprav pod tisto odprtino in prijala za roko svojo spremljevalko, „prosim te, spominjaj se me v svojih molitvah, sladka Lucina. Neki notranji čut mi pravi, da je bila to zadnja služba božja, ki sem se je mogla udeležiti.“

Ali ni to glas, ki je znan Ambroziju? Pripognil se je, kolikor je mogel, in je napeto pozorno prisluškoval. „Kako vendar govoriš, ljubo dete“, ji je odvrnila starejša. „Pač moramo zdaj vsak dan mi vsi biti pripravljeni na klic k mučeništvu, in jaz vem, moja sladka Sotëra, kako neomahljivo boš ti izpovedala ime Jezusovo. Toda v globokem zatišju svoje palače onkraj Tibere uideš očem cesarskih ovaduhov.“

„Kako se hočem zahvaliti svojemu božanskemu ženinu“, ji je odvrnila Sotëra, „če bi me hotel za svatovščino okrasiti z vencem rdečih rož in z rubini mučeništv!“

Naslednjih mladenkinih besed ni mogel Ambrozij nič več razumeti, ker sta obedve gospe nadaljevali svojo pot. Toda zdaj se je vsaj osebno prepričal, da je Sotëra kristjana. —

P. ANGELIK:

Tretji red po duhu sv. Frančiška Asiškega.

Krščanski vzor popolnosti je tako mnogostranski, da ga noben človek ne more povsem uresničiti. Le Kristus je to mogel, ker pač ni bil samo človek, ampak Bog-človek. Le on je mogel vse popolnosti sorazmerno v sebi združiti, vsak drug človek se pa mora zadovoljiti s tem, da skuša ujedstviti po svojih močeh eno ali drugo lastnost božjega Zveličarja. Zato so naši svetniki tako različni med seboj, čeprav so imeli eno in isto voljo hrepenenja po popolnosti. Zato je tudi duh katoliških redov tako različen, ker imajo vsi posamezni redovi dolžnost udeleževati onega duha, ki ga jim je bil predpisal njih redovni ustanovitelj. Duh benediktinskega reda je povsem drugi, kakor duh jezuitskega reda, duh trapistov povsem različen od duha usmiljenih bratov. Kakšen pa je duh sv. Frančiška in njegovih ustanov? V čem je skrivnost, da sv. Frančišek še dandanes vleče nase oči vernega in nevernega sveta. Kakšnega duha si torej morajo osvojiti otroci sv. Frančiška, udje njegovega III. reda?

To vprašanje je posebno dandanes temeljne važnosti. Toda odgovor ni lahek. Sicer se strinjajo vsi, da je edina pot, po kateri tretjeredniki morejo najti pravega duha III. reda, pot, ki jo predpisuje papež Benedikt XV.: „Pogledajmo naj življenje svojega očeta“, t. j. sv. Frančiška. Če pa hočemo natančneje o tem kaj zvedeti, tedaj dobimo različen odgovor, kakor ima pač kdo pred očmi življenjske vzore Frančiškove ali pa način, kako jih je izpeljal.

Prva pot se nam zdi boljša in bolj stvarna. Zato vprašujemo: „Kaj je hotel pravzaprav sv. Frančišek? Kateri so bili njegovi vzori? Odgovarja nam on sam v svoji oporoki rekoč: „Najvišji mi je razodel, da imam živeti po načinu sv. evangelija.“ Zato je sv. Frančišek v prvem in zadnjem poglavju svojega vodila za prvi red naročal: „Vodilo in življenje manjših bratov je to, namreč spolnjevati sveti evangelij našega Gospoda Jezusa Kristusa?“ Sv. Frančišek je to razumel bistveno kot življenje po zgledu njega, ki tvori središče evangelija. Njemu Bogu-človeku naj bi postali podobni, kolikor največ možno. Hojo za Kristusom je smatral kot od Boga samega razodeto mu življenjsko nalogo zase in za svoje učence in učenke. Da so sv. Frančiška tako umevali že spočetka, nam kaže knjiga o sličnostih sv. Frančiška s Kristusom, ki je izšla v 14. stoletju. In to pojmovanje potrjuje tudi cerkev še dandanes. V jubili-

lejni okrožnici l. 1921 opominja papež Benedikt XV. vse člane III. reda: „Kar namreč pravi sv. Pavel: posnemajte mene, kakor tudi jaz Kristusa (1 Kor. 11, 1), isto sme po pravici o sebi trditi Frančišek, ki je posnemajoč Jezusa Kristusa med vsemi postal njegova najnatančnejša slika in podoba.“ Iz povedanega je razvidno, kaj so čednosti, v katerih bi se moral odlikovati vsak ud III. reda. Pa o tem drugi več.

P. GVIDO:

Bogočastje v družini.

Mati — svečenica.

Zena — mati je srce družine. Kakor izliva srce življenjski sok krvi po žilah v vse ude in daje telesu vedno svežo življenjsko moč in življenjsko toploto, tako mora tudi žena — mati iz polnosti svojega lastnega srca črpati življenjsko moč in toploto za moža in za otroke. To pa more le tedaj, ako živi sama v ljubezni božji, ako napolnjuje njeno dušo strah božji. Mož stopa dan za dnevom v življenje, polno bojev, predvsem stremi za tem, da prisluži sebi in svojim vsakdanji kruh. Zato ne more toliko storiti za duševno-verski razvoj družinskega življenja. To nalogo mora dovrševati žena, in dovršila jo bo, če je globoko verná.

Da bo žena — mati mogla vršiti v družini svojo svečeniško službo, si mora urediti svoje razmerje do moža in do otrok.

Žena mora biti možu *angel tolažbe*. Kadar pride mož utrujen domov, strt od marsikaterega neuspeha, mogoče užaljen vsled trdega, krivičnega ravnanja, mu mora žena z ljubeznijo in umevanjem vlivati olje v skelečo rano. Kako veliko moč ima nad močevim srcem nežnost njegove žene! Razburjenost se poleže, gube na čelu, ostre poteze na obrazu izginejo.

Znameniti Amerikanec Franklin je opazoval z svoje pisarne preprostega delavca na neki novi stavbi, ki je bil izredno vedno židane volje. Pa ga nekoč prosi, naj mu izda skrivnost svoje sreče. „Prav rad,“ odgovori delavec. „Skrivnost moje sreče je moja dobra žena. Ko grem zjutraj na delo, mi da na pot vedno lepo besedo. Delo mi je potem dvakrat lahko. Ko pridem opoldne in zvečer domov, je jed že pripravljena, skromna, toda okusna. Žena je vedno točna. In otroci mi polni veselja pričejejo naproti. Tako sedimo zvečer združeni v ljubezni, se pogovarjamo in kramljamo. Nato opravimo skupno večerno molitev ter se podamo, spremljani od božjega varstva k počitku. To je moja skrivnost.“

Kaj takega zmore le resnična, globoka ljubezen, ki se veseli, če more in da more druge osrečiti.

Žena mora biti možu *angel varuh*. Katoliška žena mora v luči vere iskati neumrjočo dušo svojega moža. To je najlepše udejstvovanje zakonske ljubezni, ki se trudi, da bi svojega zakonskega druga naredila boljšega, njegovo dušo požlahtnila, posvetila in jo varno k Bogu pripeljala. Marsikatera žena je svojemu možu postala angel, ki ga varuje zablod, utrjuje v dobrem in v zvestobi do Boga. Najboljša dota žene je pobožno srce.

Ta angelska služba pa je nemogoča brez žrtev. Ljubezni si brez žrtev ne moremo misliti, zlasti ne v srcu žene. Ljubezen je že po naravi

kronana s trnjevo krono trpljenja. Največje svečeništvo žene je žrtev. Zato je Bog ustvaril ženi srce, pripravljeno za žrtve. Celo v najbolj mirnem zakonu štejejo leta žene dvojno. Saj mora žena, ki podpira tri vogle hiše, kakor pravi pregovor, največ nositi. In kdor ne gre k poročnemu oltarju, kakor da bi šel k žrtveniku, bo v zakonu težko našel svojo srečo. Zato naj vsaka katoliška žena, posebej še tretjerednica pomisli, da je bila njena zakonska zveza sklenjena pred oltarjem, kjer se v malem grobu nahajajo ostanki svetnikov, torej pred oltarjem mučencev. In na oltarju je stal križ, in s trnjem kronani Odrešenik, mož bolečin, je gledal vsaki ženi v srce in oko, ko je ob uri poroke z mirtinim vencem neveste stala pred njim. Vse to opozarja na resnico, da so tudi poročne rože prepletene s trnjem. Krščanske žene! V vaš poročni dan, v vaše življenje je križ razlil svoje sence. Ljubezen, ki jo občudujemo na gori Kalvariji, naj vas spremlja na križevem potu življenja. Saj vemo, v senci križa cvete roža sreče.

V družini naj vlada žena — mati z ljubeznijo, ki je odsvit božje ljubezni. Prava in modra žena je v hiši služabnica svojega moža, v svojem srcu pa je kraljica, kraljica ljubezni. Tako si pridobi žena blagodejen vpliv na svojega moža in ga končno le vodi po svoji volji.

Katoliška mati se mora vedno zavedati, kaj je svojim otrokom.

Mati! Kadar vzameš svojega otroka v naročje, in gledaš v njegovo čisto, nedolžno oko, in kadar vzameš majhno ročico svojega otroka v svojo roko — si lahko misliš: „Ta moj ljubljeneček bo v nebesih deležen večne blaženosti, večnega veselja v naročju božjem, bo z njegovimi angeli pel Stvarniku vesoljstva trikratni slavospjev.“ Prav imaš, mati, če tako misliš; a nikar ne pozabi dolžnosti, ki jih imaš do svojega otroka. V tem malem bitju, ki tiho in nemo leži v zibelki, so skrite čudovite moči. Še spe v njem; a so kali, ki silijo k prebujenju, da rastejo in se razvijejo.

Otrok ima razum, ki je ustvarjen za resnico, ima srce, ki je ustvarjeno za ljubezen, ima prosto voljo, ki je ustvarjena za boj in zmago, za junaštvo žrtev in dolžnosti. Vse te zmožnosti mora mati, kot svečenica, razvijati.

Otrok išče resnico. Prva pametna beseda, ki naj se je otrok za imenom očeta in matere navadi, bodi molitev. Materina roka, materina beseda polagoma dviga zastor, ki otroku zakriva skrivnosti božje ljubezni. Svojemu ljubljencu pripoveduje o božjemu Detetu, o presveti Materi Božji, o angelu varuhu in ga korak za korakom vodi v nadnaravni svet vere.

Z duhom vred izobrazuje dobra, krščanska mati tudi srce otroka. Ve, da počivajo vsled podedovanega greha tudi slabe kali v otrokovem srcu. Zato zadržuje divjo rast. Reže iz duše, kar je slabega, goji, kar je dobrega. S tem pa vzgaja otroku vest. Človek brez vesti ne velja nič. Zato naj mati vcepi že v nežno otrokovo srce: strah božji, sovraštvo do greha, stud do vsega, kar je nizkega, neodkritosrčnega, podlega. Mati naj uči otroka že v najbolj nežnih letih odpovedi; zakaj brez samoodpovedi ni ne krščanskega življenja, ne prave zadovoljnosti.

To je matere prva in najlepša predprava, dušnopastirska služba, ki ji nalaga dolžnost, da vodi mlade duše k Cerkvi, ki jih krepča za boj življenja. Da, materna roka polaga v dušo otroka temelje za celo njegovo prihodnost. In kar je bilo v otroški dobi utemeljeno, ostane.

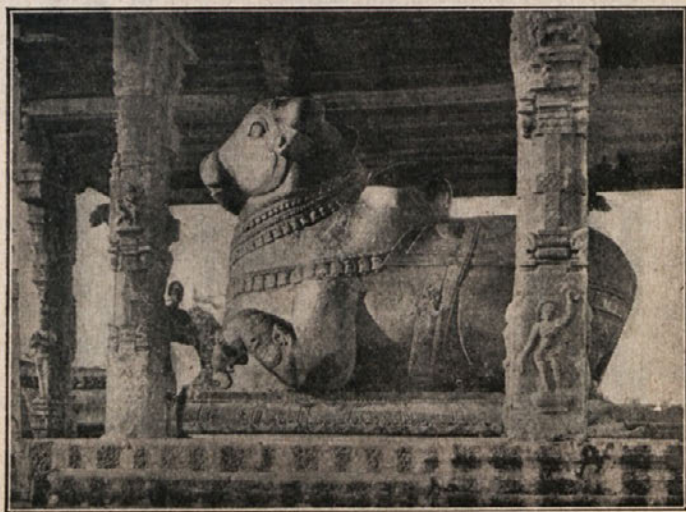
Matere, zavedajte se svoje svečeniške sužbe v družini!

P. KRIZOSTOM:

Indija v temi.

Naše sestre imajo v Indiji 24 postojank. Priznati jim moramo, da store nedopovedljivo mnogo za razširjanje sv. vere; lahko rečem, da se nadčloveško trudijo, vendar so uspehi razmeroma majhni. Silno počasi se odpira v skrivnosti praznoverja zatopljen in indijska duša Kristusovemu evangeliju. Poleg molitve je krščanska karitas edino sredstvo, ki se ga morejo sestre pri svojem apostolskem delu posluževati.

Ogromni bik v tanjorskem templju.

Zadnja postojanka, ki so jo naše sestre v Indiji zavzele je mesto Tanjore. Ustanovile so sirotišnico in zavetišče. Službo božjo opravlja inozemski pater, ki krščuje dan za dnem novodošle sirote. To je mlado seme kristjanov, (vseh kristjanov je 3000) to je majhna čreda, ki je v luči, vse ostalo mesto pa je zavito v črno temo poganstva.

Stopimo za nekaj minut v to starodavno kraljevo prestolico! Ceste so široke, obdane od nizkih hiš, ki imajo vsaka svojo majhno verando,

kar da hišam prav ljubko obliko. Indijci se prav radi mude na teh verandah, tu spe ali počivajo v nepremičnem stanju, dočim na cesti deca kriči in skače. Skoro pri vsakem koraku naletimo na napol razpadle stebriče in kamenite sohe, priče nekdanjega sijaja.

Po ulicah pa se pretaka čudovito pestro življenje — pristno indsko pomešano z evropskim.

Stara kraljeva palača ima podobo silne trdnjave, pa je pogrnjena v pravljčni svet skrivnosti in groze.

Tanjore. — Veliki tempelj.

Mesto Tanjore je bilo rezidenca kraljev do Rojakaja I., ki je zgradil slavni tanjorki tempelj. Kraljeva palača sestoji skoroda iz samih hodnikov; iz enega se zgubimo do širokega prostora, ki se imenuje prestolna dvorana ali dvorana pravice. Razume se, da to ni dvorana v našem pomenu, ker je brez strehe in brez sten. Široke stopnjice vodijo do trona, ki je pokrit z baldahinom na rdečih lesenih stebrih, ki so bogato okrašeni z raznobarnimi slikami; med barvami prevladuje seveda zlato. Ozadje trona krasijo slike kraljev raznih dinastij.

V steni na levi je majhno, z mogočnim omrežjem zastrto okno, za katerim je prisostvovala kraljica raznim slavnostnim kraljevim sejам.

Ta prestolna dvorana je kraj, okrog katerega se vrste mnogoštevilne žlostne in krute legende. Na levi strani trona vodijo vrata v podzemeljske ječe, ki obstoje iz samih brezkončnih hodnikov, okrašenih tu in tam z grozečimi slikami maščevalnih bogov.

Palača ima tudi svojo lastno pagodo, ki je okrašena z zelo visokim, nenavadno izklesanim stolpom. Tudi pod pagodo je več prostorov od katerih se odcepijo na vse strani hodniki, vodeči v druge pagode.

V Tanjori pa je še drugo svetišče, posvečeno bogu Brihadiware, ki je znamenito zlasti radi svoje ogromnosti.

Velikanski vol, ki stoluje v središču templja, je morda najizrazitejši arhitektonski eksemplar v celi srednji Indiji. Izročilo zagotavlja, da ta vol raste in Indiji o tem niti malo ne dvomijo.

Skupina sirot v tanjorski sirotišnici.

Notranjost templja sestoji iz samih kipov, ki predstavljajo razna božanstva, navadno z režečimi ustmi. Verniki opravljajo tu daritve z brezštevilnimi pripogibi.

V Tanjori je kruh misijonarjev trd; uspehi velikega truda so minimalni. Ura pravega apostolstva še ni bila — pa bo prišla tudi za Indijce ta odrešilna ura. Priča za to sta nam krščanska ljubezen in molitev, ki jo z občudovanjem zremo na ondotnih Frančiškankah Misijonarkah Marijinih.

P. ROMAN:

V zavetju.

(Drugi del povesti „Na potih brezdomca“.)

Blaž je v jutro zarana vstal in šel k maši. V stolnico. Zato, ker je imel tam spomine na patra Evgena, na ono silno doživetje visoko na stolpu. Zato, ker se je tam dalo tako lepo moliti, cerkev je bila neizmerna, s svojimi visokimi oboki, s svojimi ostro napetimi loki, in je bila še tako tiha, mirna, s svojo barvito svetlobo in mehkim somrakom. Pokleknil je in začel razmišljati, kaj mu prinese bližnja bodočnost. Delo v tovarni, novo stanovanje, p. Evgen — videl je, da postaja raz-

tresen in se je zopet zbral. O Bog, vodi me, da se razgledam in razumem, kaj hočeš od mene. Glej, mlad sem, ne vem kako bi, moje spoznanje je kakor moja leta.

Naenkrat je začutil na sebi pogled. Obrnil se je in uzrl vitko žensko postavo stati v poltemi, za stebrom. Odmaknil je svoj pogled in se ponovno zamislil. Z močno voljo je prosil luči, prosil jasnosti. Postava v poltemi se je zganila. Maša je minila, ura je odbila pol sedmo. Hitrih korakov je odšel iz cerkve, po ozkih prečnih ulicah, ostankih nekdanjega Kölna. Vsako staro mesto pozna take ozke ulice v središču, kjer vežejo široke nove ulice med seboj. Srečaval je vse mogoče ljudi, ponajveč delavce in delavke in male obrtnike, ki so zgodaj začenjali s svojim delom. Zelo zamišljen ni opazil, da ves čas hodi nekdo za njim, nekako boječe, drobnih korakov.

V hotelu se je nemudoma preoblekel v preprosto obleko za delavne dni in že hotel iti v spodnje prostore, da ondi zaužije skromen zajutrek, kar pride vratar in mu naznani, da neka oseba želi z njim govoriti.

Blaž je nad vse začuden. Kdo le bi mogel govoriti z njim. Naposled mu pride na misel, da utegne biti kdo od družine, kjer je včeraj iskal stanovanje in pustil ondi naslov.

Mirno si obleče še površnik in gre nekoliko hitrih korakov po hodniku. Naenkrat mu noga zastane — mar ni to Greta Tauroch. Mestno oblečena, z nekim prosojnim odsevom Greti lastne elegance, ki je bila istočasno zmes dekliške preprostosti in osebne ljubkosti.

V zadregi je. Ne ve, ali naj jo sprejme v sobi ali ne, zopet začuti pomanjkljivost svoje olike, ki točno predpisuje kaj je primerno in kaj neprimerno.

Toda za to razmišljanje nima časa. Že ga pozdravi Greta. Toplo, prisrčno, kakor brata, ki je za dalj časa odšel, ne, več je v teh besedah v tem pogledu, v teh malih, drobnih dekliških rokah, ki se prožijo v pozdrav.

Greta ne vprašuje dosti, temveč enostavno reče, ali nimaš sobe 21? Vratar mi je tako rekel. Pojdiva v sobo. Imam Ti veliko povedati.

Blaž opazi, da ga Greta tika. Toplo ga spreleti ljubeča misel, nehoti čuti, kako vstaja v njem hrepenenje po oni domačnosti, kjer je ta otrok doma.

V sobi se vsede Greta na majhen stolček, ki je nižji od njegovega. Prepozno je to opazil. Greti pa je to povšeč, z urno kretnjo je pomaknila Blažev stol bližje k svojemu in pričela žuboreti o domu, o Mariji, o žanetu, o očetu, ki ga pogreša in o sebi.

Ko so tako padale besede ena za drugo, je Blaž opazil vlažen sijaj v njenih očeh, in slišal, kako ji trepeti glas od bolečin ljubezni, ki ni uslišana.

Naenkrat začuti na svoji roki poljub in poleg poljuba solze, ki drse Greti preko lic.

Blaž je ves v zadregi. Hitro vstane in skoro trdo reče: „Gospodična Greta, kaj utegnejo misliti o Vas.“

„Ah, kaj jaz vem! Jaz vem le to, da sem prišla radi Tebe v mesto, da Te vidim, da govorim s teboj. Seveda doma tega nisem rekla. Jaz hočem imeti jasnost, jaz ne strpim tega več.“

Greta je bleda in vsa v nedolžni lepoti prve ljubezni stoji pred njim.

Blaž ne ve, kaj govori, kaj misli, ves je prevzet od trenutka. Nagonsko čuti, da je ta hip odločilen za vse življenje.

Z bliskovito naglico se pode slika za sliko pred dušnimi očmi. Vidi sladkost družinskega življenja, čuti v sebi opojnost ljubezni mlade žene, otrok, strahotno blizu je vse to, da kri trepeta v žilah.

Vidi pred seboj mogočen dom, vidi in čuti, kako volja do vsega tega raste v njem. Blížje in bližje je ta beseda: da.

Pred njim Greta. Krasno lice obdajajo lepi lasje in oči, ki prosijo, tako zelo prosijo, ker tako zelo ljubijo.

Spomin na stolnico mu stopi pred oči. Dom. Visoko v stolpu. P. Evgen — in njegove besede.

In njegova pot s Taurochovine. Pesem župnika v mraku — pesem o uri. Moj Bog, kako je vse to daleč! In zatem „Hoja za Kristusom“ prvo poglavje.

Blažu drse po čelu potne kapljice in kakor brez moči se domisli, da je nekoč podobne trenutke že doživljal: pred Marijo.

Kakor, da ga je kdo z bičem udaril — se krčevito oprime podboja duri, sklone se in poljubi Greto na čelo in reče, ne, dahne —: „ne smem Greta — ah, kako težko!“ in že omahne skozi vrata.

Greta pade v nemem joku na kolena.

Blaž drvi po cesti, kakor da mora uiti lastnim mislim. In te so hitrejšje nego blisk na nebu, še bolj se pode in silijo vanj.

Kako si krut. Kam sploh misliš. Ti in samostan... Za seboj, poleg sebe, prav tesno, čuje grohot, umazan, nizek, podel. In takoj zatem v vsej naglici hoje začuti tik ob sebi sladki vonj Gretin. Vonj njenih las, njene lica, njene obleke. Blaž drvi, kakor obseden. Na vogalu ga prime trda roka, prav zadnji hip, zakaj samo korak še in postal bi žrtev ogromnega tovornega avtomobila. Kakor v snu čuje trde besede stražnika, ki ga je pravkar rešil smrti. Pa je vse tako daleč od njega, da le nekako iz navade reče svoj „Danke“ — „Hvala“ in znova izgine v šumu velemesta.

Pet minut do osmel! Hiteti mora, da pride pravočasno v tovarno. Prvi dan ne sme zamuditi. Kontrolna ura in tisti pogledi paznikov — vse to naš Blaž že pozna. Sedaj je njegova hoja malone tek.

Točno ob osmih je v tovarni. Tam dobi prvič svoj žig v izkaznico in par hipov nato je že pri stroju.

S silnim naporom volje odtrga svoje misli od Grete iz njenih solznih lic in še njenih sladkih, otroško dobrih besed. Ne sme. Sedaj je pri stroju in mora, mora. Sedaj je sam del stroja, ki ne sme čutiti.

Posreči se mu, da misli postanejo mirne in se zlijejo v celotno sliko dvorane, kjer dela mej drugimi. Okoli dvajset delavcev je. Sami resni možje. Zdi se mu, da je najmlajši med njimi. Ta poleg njega je videti prijazen, toda molčeč. Bog sam vedi, ali sam iz sebe ali primoran. Blaž ve, kako so včasih pazniki strupeni in kako iščejo malenkosti. Zato tudi on molči in se trudi, da nič ne misli. Prav nič. Skoro si želi, da bi bil kakor ta stroj pred njim. Nič ne čuti, ne pozna hrepenenja, samo pesem dela pozna, in tako pokorno služi in se pusti obračati, uslužen vsakemu gibu njegove dlani.

Tekom dopoldneva pride delovodja oddelka tudi k Blažu, dobrohotno ga vpraša, kako mu ugaja in ga pohvali za izvršeno delo. Deske, ki so šle skozi Blaževo roko, so bile izredno natančno obdelane, takoj je opazilo večje oko, da je mož vaje stroja in še, da ima v rokah oni čut, ki se priučiti ne da, ker je prirojen.

Sirena zatuli 12. uro. Dvanajst kratkih hripavih krikov. Pri dvanajstem stroji obstoje. Blaž hiti z drugimi proti izhodu, zakaj mudi se

mu in dvojna skrb ga navdaja. Greta in kako naj bi z njo in še manjša, pa tudi nadležna skrb: stanovanje.

Kmalu je pri oni hiši, kjer se je že včeraj oglasil. Še enkrat si ogleda obleko, predno pozvoni in sklene, da se opraviči, da prihaja od dela. Domisli si, da so ga že včeraj tako dvomeče gledali, da je danes torej še manj upanja.

Služkinja odpre.

„Ali je gospodična doma?“

„Da, prosim izvolite. Takoj pride.“

Blaž si ogleduje predsobo, lično urejeno. Nekoliko ozko in vendar z dihom tiste urejenosti, ki daje takemu stanovanju pečat nežne skrbi in negovanja.

(Dalje prihodnjič.)

P. ANGELAK:

Izrabi zlo sebi v prid.

Mnogo, premnogo zla in nezadovoljnosti na svetu prihaja od tod, ker toliko ljudi ne mara biti to, kar so in kar bodo bržkone morali ostati. Tu nimam pred očmi socialne gmotne bede, v kateri se kdo nahaja, glede te se naj vsakdo trudi po možnosti in s pravičnimi sredstvi isto izboljšati in kdorkoli pri tem komu pomaga stori v resnici dobro delo. Pa tu hočem govoriti o dejstvu, da so nešteti nezadovoljni s svojo življensko nalogo, nešteti iz vseh stanov in poklicev. Hlapec bi bil rad gospodar in gospodar zopet ni zadovoljen in bi rad bil kaj več, ali kaj drugega. Za premnoge bi bilo v resnici dobro, če bi mogli menjati svoj zgrešeni poklic, toda za pretežno večino vseh teh nezadovoljnih je in ostane najvišja življenjska modrost, da se nauče izrabit zlo ali nesrečo v kateri živijo v svoj prid.

Toda kako naj to storim? Čisto lahko je to. Pri vsakem svojem delu se spominjaj, da je božja previdnost službe in delo razdelila in da je vsako zvesto in vestno izvršeno delo, ki ga človek opravi iz ljubezni do Boga in v blagor bližnjega delo bogoslužja. Delo mora biti različno razdeljeno, ker so tudi potrebe različne. Popolne enakosti dela na svetu ni mogoče doseči, gotovo pa je, da so vsi, ki delajo zvesto in pošteno, enako spoštovanja vredni. Minister ali cestni pometač, oba opravljata delo, različno delo, pa vendar oba opravljata enako bogoslužje, če le vestno vršita svojo dolžnost. Delokrog poveljnika ladje je morje, neizmerno velika posoda vode, katere robovi so posamezni deli zemlje. Toda škaf z vodo pred katerim od jutra do večera stoji pridna perica ni pred Bogom nič manj vreden delokrog. Kmet seje seme v zemeljske brazde, in učitelj polaga semena v otroške duše, Bog bo obema dejal: Pridi dobri in zvesti hlapec, ako le vestno vršita svojo službo. Sodnik zatira in se bori proti moraličnemu, nravnemu zlu, zdravnik uničuje škodljive bolezenske kali v človeku in cestni pometač odstranjuje s cest smeti, ki so jih povzročili ljudje, ali ne zaslužijo vsi trije enako spoštovanje in čast, ako le vrše vestno svoje delo?

Služba in delo je pač različno. Vsakdo naj bi vršil svoje delo kot božji in človeški uslužbenec in naj bi spoštoval delo svojega bližnjega brez ozira na to, ali je višji ali nižji od njega. Pred Bogom vse te razlike med višjimi in nižjimi nič ne veljajo. Čisto vseeno je, ali kak človek spada v tisto vrsto ljudi, ki imajo predsobo ali pa je nimajo, ni pa vseeno koliko vestnosti kaže v svojem delu in kako istega izvršuje.

Po tej vestnosti našega dela na zemlji se bo ravnala velikost naših zaslug pri Bogu v nebesih. Kdor je tu doli pokazal, da je zvest v malem, bo tam gori čez veliko postavljen. V čem bo to „veliko“ obstojalo, tega ne moremo vedeti. Gotovo pa je, da bo to božje povišanje, če smemo razbiti ta zemeljski izraz, obsegalo poleg gledanja božjega tudi vso našo blaženost v nebesih.

Mi ljudje pogosto hrepenimo po velikopoteznosti v našem življenju. Pa to je dano le neznatnemu številu ljudi. Je pa tudi velikopoteznost v malem, ki obstoji v brezpogojni in trajni zvestobi tudi do najbolj neznatnih in najmanj uvaževanih dolžnosti, ki nam jih nalaga delo in poklic.

P. ROMAN:

Princezinja Elizabeta se poroči s knezom Ludovikom. Kako je Beli cvet živel v sv. zakonu.

IV.

Bilo je v letu Gospodovem 1221, ko se je knez Ludovik vrnil z nekega manjšega vojnega pohoda in tedaj je napovedal bližnjo poroko s princezinjo ogersko Elizabeto.

Grdo oberkovanje se na dvoru spremeni v prečudno prijaznost in ljubeznivost. Beli cvet se vsemu temu le smehlja. Zakaj komaj štirinajstletna je že morala izkusiti bridko varljivost sveta in se za to ne meni več.

Na gradu Wartburg se še isto leto vrši v vsem sijaju poroka. Grofi hesenski, grofi turingijski, vitezi, plemiči slavnih imen so prihiteli, da počaste mladega kneza in njegov Beli cvet — novo kneginjo turingijsko. Njej na čast se vrše prekrasne viteške igre. Ludovik je tedaj dosegel 22 let, Elizabeta je dopolnila štirinajsto.

Sreča dveh, ki sta v Bogu in v ljubezni eno, je nepopisna. Tako tudi sreča Elizabetke in Ludovika. Drug do drugega polna nežnosti in miline, obzirnosti in pozorne ljubezni — kdo naj opiše to sladko soglasje!

Knez Ludovik je lep po postavi, krepak in svež, v lice cvetoče barve in to lice obkrožajo dolgi svetli lasje. Hoja njegova je plemenita in dostojna, njegov glas prikupljiv. Elizabetka je vitkega stasa, brinetka in ima temne lase in globoke temne oči.

Ali vsa ta lepota je le kakor odsev notranjega bogastva; kakor žarek, ki se prikrade skozi oči, ki so okna duše, na čelo, na telo.

Četudi vezana po zakonu, je vendar ohranila Elizabeta vso prostost v dobrih delih in celo v strogem zatajevanju same sebe.

Često ponoči, ko je knez njen soprog že snival, je Beli cvet vstal v tiho noči in molil, kleče na trdih tleh za zvestobo v dobrem. Če pa njenega soproga dalj časa ni bilo doma, je neredko prečula celo noč v molitvi.

Ker je kneginja se na zunaj oblači v dragocene tkanine, in po tedanji šegi, vpleta v svoje lepe temne lase, svilnate trakove in diademčke. Pod to blestečo zunanjo obleko pa je odeta v ostro spokorno odelo.

Toda na njenem obrazu ni nikoli trdih potez, nikoli niso te oči ostre, četudi mogoče trudne od prečute noči. Vsa je radostna, vsa pri-

pravljena udeležiti se tudi najsijajnejših dvornih prireditev in tudi kot kneginja še vedno rada pleše.

Za temi zunanjimi stvarmi pa klije in cvete čisto posebno življenje najvdanejše, neskončno zveste ljubezni do Jezusa.

Večkrat je rekla onim, ki so hoteli videti svetost v trdem, mrkem obrazu: „Tako se držé, kakor bi hoteli Boga strašiti. Bogu se mora dati, kar se mu da, z veseljem in radostjo.“

Dvorna miza je nudila izbrana jedila. In vendar Elizabeta večkrat vstane lačna od mize. Vse pa je znala odeti v tako ljubeznivo zunanjo obliko, da niti eden od dvorjanikov in dvorjanic tega ni opazil.

Beli cvet moli v tihoti noči.

Neizrečeno je ljubila tudi uboštvo in sploh uboge. Pa ne morda samo iz rahločutnega srca, temveč veliko bolj zato, ker je imela pred očmi gospoda Jezusa, ki se je zaradi nas ponižal, ki je zapustil svoj božji prestol in si izvolil uboštvo na tem svetu, da bi nas obogatil.

Tudi ona je hotela zavoljo Njega spoznati uboštvo in ljubiti uboge in nizke. Kako se je gospa Elizabeta v tem ravnala, govori prihodnje poglavje.

????????? **VPRASALNI KOTICEK** ?????????

P. ANGELIK:

1. Katere dni razen adventa in posta se daruje sv. maša v vijolični obleki? — S. E.

Vijolična barva kot simbol (znamenje) ponižnosti in spokornosti je u k a z a n a v adventu in postu od prve predpepelnične nedelje do maše na veliko soboto; na vigilije (dnevi pred večjimi prazniki) razen na vigilijo pred praznikom Razglašenja (sv. Trije kralji) in Vnebohoda Gospoda in pred binkošti; kvaterne dni (razen v binkoštni osmini); za prošnje in spokorne procesije; in slednjič tudi kedarkoli kak duhovnik mašuje votivno mašo o trpljenju Gospodovem, ali za kakeršnokoli potrebo.

2. Kakšni odpustki so zvezani s takozvanimi Gregorijanskimi mašami? — I. T.

Svoje ime imajo te maše po sv. Gregorju I. († l. 604), ki je kot opat benediktinskega samostana sv. Andreja v Rimu dal za rajnega me-
toda Justa maševati 30 zaporednih sv. maš in ga s tem rešil iz vic. Od tedaj se je pobožnost začela širiti v katoliški cerkvi. Sv. kongregacija za odpustke je dne 15. marca 1884 potrdila, da je zaupanje vernikov v gregorijanske maše za kako verno dušo pobožno in pamteno in da je ta navada v cerkvi odobrena. Opira se to zaupanje ne samo na milosti sv. maše same, ampak posebno še na priprošnje in posredovanje sv. papeža Gregorja I. Velikega. Vendar pa je ista sv. kongregacija dne 24. avgusta 1888 tudi izjavila, da s temi mašami ni zvezan noben popolni odpustek.

3. Ali se za kakega rajnega lahko večkrat darujejo takozvane Gregorijanske maše? — S. E.

Seveda se lahko. Zmotno bi namreč bilo misliti, da so gregorijanske maše nezmotljivo sredstvo za takojšno oprostitev duše iz vic. Končno namreč pri vseh takih stvareh odločuje, kar se tiče takojšnjega učinka, le božja modrost, pravičnost, moč in dobrota.

4. Mali oficij se v raznih nemških prestavah razlikuje med seboj, tudi slovenska prestava ni popolna, dočim je latinsko besedilo povsod enako. Ali dobi ta molitev s cerkvenim dovoljenjem natisa svojo pravo veljavo? — S. S.

Da. Z odpustki obdarovane molitve je dovoljeno moliti v vsakem jeziku, če je le prestava točna. Za točnost prestave pa zadostuje dovoljenje škofa tistega kraja, kjer je dotični jezik domač jezik. Razumljivo pa je, da se prestave sem ter tje med seboj razlikujejo, ker je pri prevodih treba gledati na točnost prestave in na duha dotičnega jezika.

P. ANGELIK:

Francoska lajiška šola in duhovniški poklici.

Ob priliki petdesetletnice odkar je bila na Francoskem vpeljana lajiška šola so katoličani napravili zanimivo anketo v koliko vpliva lajiška šola na duhovniške poklice. Preiskava se je vršila pri 21 bogoslovcih škofije Contances. Deset od teh je obiskovalo katoliške šole, čeprav znaša število otrok na katoliških šolah komaj 10% v primeri z otroci, ki so obiskovali državne lajiške šole. Od 11 ostalih bogoslovcev, ki so obiskovali lajiške šole so štirje izjavili, da niso v šoli čutili nikakega kvarnega vpliva z ozirom na svoj poklic. Ostalih sedem pa je odgovorilo takole: 1. Kvarno je na moj poklic vplivalo posmehovanje tovarišev in nasprotovanje učitelja proti mojemu vstopu v semenišče. — 2. — Učitelj se ni naravnost upiral mojemu poklicu, prizadeval si je pa svoje učenec odtegniti duhovniškemu vplivu. 3. — Če preidem par zelo neprijaznih opazk so učitelji zelo vestno in skrbno ogibali, da ne bi govorili ne o cerkvi ne o Bogu, kar je na nas delalo zelo neprijeten utis. Poleg so se nam posmehovali tovariši, kedar smo izvršili svojo versko dolžnost. — 4. — Učitelj me je večkrat pozival, naj si izberem poklic učitelja na javni šoli, ter mi je v ta namen kupoval knjige in učila. — 5. — Na javni šoli je učitelj mojo željo, da bi rad postal duhovnik, docela preziral, pač pa so se norčevali iz mene

moji tovariši (po večini sinovi uradnikov) ter me nazivali „laži-farja“ — 6. — Pouk v zgodovini je bil tako zelo naperjen proti cerkvi, da ni bil v nevarnosti samo moj poklic, ampak tudi moja vera. Učitelj se ni strmoval javno se norčevati iz mojega poklica. — 7. — Učitelj nas je spraševal, kaj je župnik pridigal in je potem iz tega šale zbijal, kar smo mu povedali. Smešil je verske obrede. Pouk je prišel pred določeno uro in me je potem kaznoval, ker sem vsled obiska službe božje prišel prepozno. Poklic so mi ohranili le nauki, ki sem jih prejemal doma v svoji družini.“ Pri koliko mladih ljudeh, se po pravici sprašuje francoski pariški list La Croix, je protiverska metoda lajiških šol že v kalu zadušila duhovniški poklic?

Katoliške univerze v misijonskih deželah.

Skupno je v misijonskih deželah 6 katoliških univerz ali univerzam sličnih ustanov: univerza sv. Jožefa v Beirutu in Aurora v Sclanghau. visoka šola za trgovino in industrijo v Tienteinu, mladi univerzi v Tokiu in Pekingu in visoka šola za verske slovnosti v Rabatu. K tem lahko prištejemo še kakih 20 katoliških kolegijev v Indiji. Univerza sv. Jožefa v Beirutu je bila kanonično ustanovljena od papeža leta 1881. Prvotno je obsegala le bogoslovno in modroslovno fakulteto. Leta 1883 je prišla zraven še medicinska fa-

kulteta, dokler ni bila končno pridružena visoka šola za pravo in tehniko. Število učnih moči in akademikov, med katerimi so številno zastopani tudi Držni in muslimani znaša 1430. Katoliški kolegiji v Indiji nimajo univerzitetne veljave. Med 25 državnimi univerzami na Kitajskem so tri katoliške. Univerza v Schanghaiu, ustanovljena l. 1903 obsega štiri fakultete: naravoslovno, medicinsko, pravno in modroslovno s triletnim pripravljalnim tečajem. Potem visoka šola za trgovino in industrijo v Tientsinu, ustanovljena leta 1922 in univerza v Pekingu, ki so jo l. 1925 ustanovili ameriški benediktinci in ki obsega 3 fakultete: za kitajsko literaturo, pedagogiko in naravoslovje. Profesorjev ima 75 po številu. Univerzo Jochi Daigaku v Tokiju vodijo francoski jezuiti. Ustanovljena je bila l. 1913. Pravico podeljevati državno-veljavne diplome pa ima šele od leta 1928. Visoka šola za verske znanosti v Rabatu (Maroko) je bila ustanovljena l. 1929 s tem namenom, da bi tako katoličanom, kakor nekatoličanom olajšala študij verskih problemov. Sedaj ima zasedene sledeče stolice: za etnografijo, za prazgodovino, za orientalske vere, za krščansko vero, za sholastično modroslovje in za psihologijo berberskega jezika. Veščaki pravijo, da je število katoliških univerz za ogromno misijonsko polje veliko premajhno in da jih bo treba še mnogo ustanoviti, ako hočejo biti kos delu, ki jih čaka.

Cerkev in umetnost.

V članku „Cerkev in umetnost“ je poudarjal pred kratkim P. Power dejstvo, da ima Anglija 20 velikih stolnic izza časa pred protestantizmom. Večinoma so dandanes v rokah protestantov ali pa razpadajo. Vsekakor so znamenje življenjske moči srednjeveškega katoliškega življa. Tedaj je imela Anglija le dva do tri milijone prebivalcev in ven-

dar je zgradila take stavbe. Dandanes pa šteje 40 milijonov in vendar ne gradi ničesar podobnega. Pravzaprav so bila to mala mesta, ki so gradila take palače, dandanes bi jim rekli vasi. Imeli so pa tedaj o okrilju mestnih zidov vse od navadnega kamnoseka do arhitekta. Tudi za notranje in zunanje okrasje niso potrebovali nobene tuje pomoči. Vendar pa ključavnice in oboji tedanjih navadnih vaških kovačev še dandanes zbujajo občudovanje.

Mi znamo dandanes brati in pisati in tudi nekoliko računati. Oni ljudje tedaj so bili pa povečini analfabeti. Toda mi naslednjim rodovom ne bomo kaj tacega zapustili, čeprav mislimo, da smo kulturni in čeprav zaničljivo gledamo na temni srednji vek. Brati kak roman ali časopis, to je prebito malo v primeri z zidavo kake gotične katedrale. Čeprav se radi postavljamo s svojimi modernimi pridobitvami, nismo kar se tiče kulture nič kaj posebno napredovali.

Mati, pridi za menoj!

Ginljivo zgodnico pripoveduje P. Kalmes, oblat Brezmadežne Device Marije iz vojege obiska v Manitobi (Kanada): Bilo je neko nedeljo ob 3. uri popoldne, ko slišim trkanje. Takoj naj pridem v nek indijanski šotor ter naj krstim dva težko bolna otroka. Eden od njiju je bil star komaj 3 mesece in sem ga zato takoj krstil. Drugi pa je bil že 3 leta star, zato sem moral staviti običajne pogoje. Za slučaj da fant ozdravi, je morala biti njegova katoliška vzgoja zagotovljena. Krstu je prisostvovalo približno 30 oseb. Stariši otrok so bili še pagani. Porabil sem priliko ter govoril o bistvu in potrebi krsta ter nato odšel. Ob petih zjutraj slišim ponovno trkanje na vrata. Mlad mož v največji razburjenosti pripoveduje: Črnosuknjež, mali Gabriel, ki si ga sinoči krstil, je pravkar umrl. Toda predno je umrl, je čisto razločno dejal: Mama, ambe, ambe,

ambe, mamica pridi za menoj, pridi za menoj, pridi za menoj!

Mali Gabrijel pa je bil star komaj tri mesece. Toda deset oseb je natančno slišalo te besede in celo trikrat. Ko še premišljuje, kaj bi znalo to pomeniti, vidim kako se dve osebi bližate misijonski postaji. Stopite v cerkev in se vsedete v zadnjo klop. Spoznal sem stariše pokojnega otroka. Pa kaj hočeta ta dva pagan ob tako zgodnji uri? „Gabrijel nama je umirajoč trikrat čisto razločno dejal: Pridi za menoj in zato sva prišla, da prideva za njim v nebesa. Črnosuknjež, krsti naju! Sprejel sem bil oba med katehumene. In predno sem zapustil misijonsko postajo, sem ju krstil.

Napredek katoliške cerkve na Kitajskem.

Dne 11. novembra preteklega leta je obhajal apostolski vikar iz Nankinga Prosper Paris tridesetletni jubilej svojega škofovskega posvečenja. Pri tej priliki je prišla na dan tudi zelo zanimiva statistika tega kitajskega okraja. Leta 1900. je obsegal vikarijat Nanking obe kitajski provinci. Kiangsu in Anhwei. Katoličanov je bilo 124.307 in med temi je delovalo 115 evropejskih in 47 domačinov duhovnikov. Zdaj (l. 1930.) je ta okraj razdeljen na pet apostolskih vikarijatov: Nanking, Wuhu, Anking, Pongpu in Hajmen. Škof Paris oskrbuje samo v Nankingu 197.294 katoličanov ter ima 99 evropejskih in 84 domačinov-duhovnikov. Vseh katoličanov v prejšnjem vikarijatu Nanking je sedaj 318.167 duš in med temi deluje 168 evropejskih in 101 domačinov-duhovnikov. Število katoličanov se je torej skoro potrojilo, število duhovnikov pa več kakor podvojilo.

Svetovna kriza tudi v polarnih deželah.

Svetovna gospodarska kriza se čuti celo v polarnih deželah. Škol

Breynat iz reda oblatov piše iz misijonske postaje ob izviru reke Makencije, da indijanska trgovina s kožuho vino preživlja težko krizo. Preje so le-ti žvieli skoro izključno od trgovine. Prodajali so belokožcem svojo kožuho vino in prejeli od njih v zameno živila in druge potrebe. Vsled gospodarske krize v Evropi in Ameriki pa je umevno ponehalo tudi povpraševanje po dragi kožuho vini. Z druge strani pa je tudi divjačina v polarnih krajih vedno manj. Misijonarji morajo zato velik del kristjanov sami preživljati.

Mučenik mraza.

„Mučenika mraza“ je imenoval papež Pij IX. škofa Grandina. Imenovani škof je umrl 1. 1902. v sluhu svetosti. Dne 11. decembra preteklega leta so bile končane predpriprave, za njegovo proglasitev za blaženega. Bil je iz reda oblatov in prvi škof, ki je prekoračil severni tečaj. Preiskava o njegovih delih in njegovem življenju obsega 35 zvezkov po 800—900 s pisalnim strojem natiskanih strani.

Testament mejnega grofa Bothinija.

V Luki, mestecu v Italiji je lanskoli leto julija meseca umrl mejni grof Lovrenc Bothini, ki je ustanovil in skozi 30 let urejeval najmanjši in najbolj borben italijanski katoliški dnevnik: L'esare. V svojem testamentu piše med drugim tole: Odkupščanje prosim vse, vse ki sem jih bil razžalil ali jim nasprotoval, tudi če sem to storil nevede, da mi bo Bog v svojem neskončnem usmiljenju odpustil tudi moje grehe. Prosim, da bi goreče zame molili, da mi bo skrajšana kazen v vicah, ki sem jo žalibog zaslužil. Želim samo, da bi bili k mojemu pogrebu povabljeni frančiškain in kapucini, kot moji soratje, s katerimi imam skupnega očeta serafinskega sv. Frančiška Asiškega.

Vzor Frančiškove mladine: sv. Anton Padovanski.

Pobožni ministrant.

Ferdinand je dopolnil deseto leto. Starši so ga tedaj izročili v odgojo kanonikom katedrale, ki je stala v bližini Antonove rodne hiše. Tu naj bi se ljubeznivi deček izobrazil v božjih in svetnih vedah.

Morda še ne veste, da v srednjem veku, ko se je zgodilo vse to, kar vam pripovedujem, še ni bilo tako imenovanih osnovnih šol, pa tudi državnih srednjih in visokih šol še ni bilo. Izobrazbo so dajali mladini samo redovniki po samostanih in svetni duhovniki v bližini katedral. Učenci, ki so obiskovali te šole, so bili vedno tudi ministrantje, ki so stregli pred oltarjem in prepevali na koru; tako so imeli prilike dovolj, napredovati ne le v znanosti, ampak tudi v pobožnosti.

Prav taka je bila torej šola kanonikov katedrale v Lizboni, ki jo je posecal mali Ferdinand.

Ni mi treba poudarjati, kako hitro je ta sveti učenec napredoval v znanostih, še bolj pa v veri, v ljubezni do Gospoda in v vseh krščanskih čednostih. Bil je Ferdinand po naravi ostrega razuma in krepkega spomina; karkoli so mu učitelji razložili, je vse hitro razumel. Vede je, da je njegova dolžnost učenje, zato ga ni nikdar zanemaril in je v tem oziru prekrasen vzgled tolikim lenim otrokom, ki se jim ne ljubi učiti, pa nosijo domov sramotna izpričevala v žalost ubogim staršem.

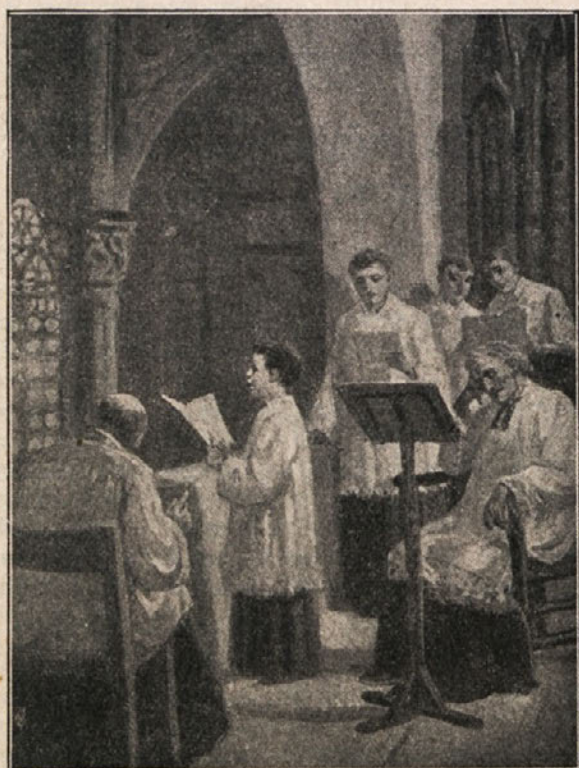
Ferdinand ni delal tako; zato so ga pa vsi radi imeli. V kratkem je postal najodličnejši učenec v razredu in tega prvega častnega mesta ni nikdar izgubil. Z veliko ljubeznijo se je učil latinske slovnice ter si na ta način odprl pot do razumevanja svetih knjig. Koliko veselja je imel z zemljepisjem, zgodovino in računstvom! Naučil se je brati in pisati, delal je naloge, risal in pel.

Z navdušenjem se je naš sveti deček učil, še z večjim navdušenjem je pa stregel kot ministrant pri svetih opravilih v katedrali.

V srcu vsakega dobrega dečka polje skrito hrepenenje, da bi se približal oltarju kot strežnik najvišjega Gospoda, oblečen v rdeče

krilo in belo srajčko s čipkami. Tako je tudi mali Ferdinand ves gorel od prevelike sreče kadarkoli je stregel pri sv. maši ali pa pel na koro hvalnice Gospodu in svete pesmi Mariji v slavo. Kako počesčenega se je čutil, če je nosil prižgano svečo ali dehtečo kadilnico pred Najsvetejšim. In ko bi vedeli, kako pazljivo je poslušal besedo božjo! Čim slovesnejši so bili obredi, tem pobožnejše je bilo njegovo srce in želel je, da bi trajali sveti obredi dolgo, samo da bi imel časa dovolj razodeti svojo veliko hvaležnost Jezusovemu božanskemu Srcu.

Kako zelo osramoti naš sveti deček vse tiste otroke, ki ne morejo ostati v cerkvi zbrani niti pol ure, temveč se ozirajo okrog sebe, kle-

Sv. Anton poje kot ministrant v lizbonski katedrali.

petajo, se smejejo in igrajo; dolgočasna se jim zdi božja beseda, dolgočasni so zanje sveti obredi. Pa vas vprašam, moji mali poredneži, povejte mi, kje je vaša vera v Jezusa, ki s svojim neskončnim veličastvom prebiva v naših cerkvah in pred katerim trepetajo nebeški angeli, ko ga molijo? Pa, nagajivčki moji, kje je vaša ljubezen do Jezusa, ki je ravno otroke tako zelo ljubil, jim polagal roke na glavo ter jih blagoslavljal; ali veste, da Gospod zre na vas iz tabernaklja?

Ne vemo točno, kdaj je mali Ferdinand prejel prvič v svoje srce Gospoda; najbrže v prvih letih šolanja pri kanonikih. In kako je njegovo srce tisto uro kar prekipevalo od velike sreče, to ve edino njegov angel varuh.

Kako je bil brat Juniper obsojen na vešala.

Ker je bil satan zelo jezen na pobožnega brata Junipera, je sklenil, da se bo nad njim maščeval. Napotil se je torej k neusmiljenemu trinogu Nikolaju, ki je ravno pred kratkim končal vojno z mestom Viterbom, ter mu rekel: „Gospod, le dobro čuvajte vaš grad, zakaj v kratkem pride velik izdajavec, od Viterbljancev poslan, da vas umori in vam zažge grad. Oblečen je kot berač v raztrgano, umazano obleko in povaljano kapuco; s seboj nosi šilo, s katerim vas bo umoril in ob strani ima kresilni kamen, s katerim bo zažgal vaš grad.“

Pri teh besedah se Nikolaj zdrzne in obide ga velik strah, zakaj satan, ki mu je vse to govoril, je bil fino oblečen in se mu je zdel pošten človek. Ukaže tedaj stražnikom, naj skrbno stražijo in človeka z navedenimi znaki naj zgrabijo ter ga nemudoma k njemu pritirajo.

Med tem pride brat Juniper po tisti poti. Sreča ga siromak, ki se ves trese od mraza. Juniper mu da velik del svoje obleke in gre dalje. Srečajo ga pobalini in se začno v zabavo norčevati iz njega, dobri brat pa se nad vsem tem ni jezil. Ko je došel do grajskih vrat, so ga zagledale straže. Bil je ves razcapan, umazan in imel je povaljano kapuco. Kakor besne zveri planejo stražniki nanj in ga tirajo pred trinoga Nikolaja. Najprej ga preiščejo, če nima morda orožja — pa najdejo v rokavu šilo, s katerim si je krpal podplat na sandalih, in kresilo, ki ga je nosil zato, da si je ukresal ogenj, kadar je bival dalje časa v gozdovih.

Ko vidi Nikolaj vsa znamenja, ki mu jih je satan v svoji tožbi označil, mu ukaže zadržati glavo. Pa so mu jo zadržali tako neusmiljeno, da se mu je vrv zarezala v meso. In nato so ga položili na natezalnico kjer so mu raztegnili telo ter mu izvinili roke. Ko ga vprašajo: „Kdo si?“ jim odgovori: „Največji grešnik sem.“ Nikolaj: „Ali si hotel izdati grad Viterbljanom?“ Juniper: „Najhujši izdajavec sem, nevreden vsake dobrote.“ Nikolaj: „Ali si me hotel s šilom umoriti in mi s kresilom zažgati grad?“ Juniper: „Še večje in še hujše reči bi storil, če bi Bog dopustil.“

Ves razkačen ga tedaj trinog ni hotel dalje zasliševati, ampak ga takoj obsodi na smrt. Privezali so ga konju na rep in ga vlekli do vislic. Brat Juniper pa se ni opravičeval, temveč je bil ves zadovoljen iz ljubezni do Boga. Ni tožil, ne žaloval, ampak je šel na morišče kot pohlevno jagnje v mesnico.

Od vseh strani so privrele velike množice, da bi videle, kako bo izvršena smrtna kazen. Hudodelca pa ni nihče poznal.

Po božji volji pa teče neki dober mož v samostan in vzklikne: „Za Boga, prosim vas, pojdite brž, zakaj ugrabili so ubožčka, ga kar takoj obsodili in peljali na morišče. Pojdite vsaj, da more dušo izročiti v vaše roke, ker se mi zdi dober človek in časa ni imel, da bi se bil spovedal. Zdaj je že pod vislicami in zdi se, da mu ni mar ne smrti, ne svoje duše. Tecite hitro!“

Gvardijan, ki je bil usmiljen mož, gre hitro, da mu pomore pri zveličanju. Ko pride tja, se je kar trlo ljudstva okrog vešal, in ni mogel blizu. Kar zasliši glas, ki je bil povsem sličen glasu brata Junipera. V duhovni vnemi se zažene med ljudi ter se prerine do obsojenca, mu potegne prevezo z obraza in kako ostrmi, ko spozna v osebi obsojenega zares blagega brata Junipera. Tedaj zaprosi gvardijan s solzami v očeh biserice, naj iz usmiljenja počakajo vsaj toliko, da gre k samodržcu prosit za

brata. Biriči so v to privolili, ker so mislili, da mu je Juniper v rodu. Pobožni in usmiljeni gvardijan pa gre k nasilniku bridko jokaje ter vzdikne: „Gospod tako se čudim in tako mi je hudo, da ne morem z besedami povedati. Zakaj zdi se mi, da se je danes v tej deželi večje zlo zgodilo, kakor kdaj prej v dneh naših dedov.“

Nikolaj posluša gvardijana potrpežljivo in ga vpraša: „Katero je tisto veliko zlo, ki se je danes zgodilo v tej deželi?“

Pa odgovori gvardijan: „Gospod moj! Enega najsvetejših bratov, kar jih je danes v redu, ste obsodili na smrt in prepričan sem, da brez vzroka.“

Nikolaj pa vpraša: „Le povej mi, gvardijan, kdo je ta? Znabiti sem res storil veliko krivico.“

Gvardijan: „Ta, ki ste ga obsodili na smrt, je brat Juniper, tovariš sv. Frančiška.“

Samosilnik Nikolaj ostrmi, zakaj sveto življenje brata Junipera mu je bilo dobro znano. Kakor brez glave dirja z gvardijanom k vislicam. In pred vsem ljudstvom se vrže kakor je dolg in širok pred svetega redovnika na tla, se v največjem joku obtoži krivice in surovosti, ki jo je nad tem blagim bratom zagrešil in pristavi: „V resnici mislim, da so dnevi mojega hudobnega življenja pri kraju, ker sem brez vzroka trpinčil tako svetega moža. Bog bo zaradi mojega grdega življenja dopustil, da umrem v kratkem hude smrti, čeprav sem to nevedoma storil.“

Brat Juniper je trinogu Nikolaju vse odpustil, Bog ga je pa zares v par dneh poklical k sebi pred svoj sodni stol. Umrl je strašne smrti.

Bratec! Sestrica! Ali vesta, koga je brat Juniper posnemal v svoji potrpežljivosti? Očeta Frančiška in po njem Kristusa samega. — Le pomisli, kakšen si pa ti. Če te kdo le količkaj užali, pa že vskipiš, kot puran, kadar mu pokažemo rdeč robec. Nič se ne znaš premagati in zatajiti. Sicer ne zahtevam od tebe takega junaštva, kot ga je pokazal brat Juniper — nasprotno: če se ti godi krivica, se le potegni za pravico. Povem ti pa tudi: če se zdaj ne boš znal v nobeni stvari zatajiti, si ne boš nikdar utrdil svoje volje in ne boš postal nikoli junak.

P. ROMAN:

Kako drugje punčke ljubijo in berejo „Cvetje“.

Nekje tam blizu meje naše ljube Slovenije je šola. Na tej šoli podučuje zelo dobra gospodična, ki je včasih tako ob kaki priliki prinesla „Cvetje“ v šolo in v prostem času je otrokom brala. Otroci so napeto poslušali.

Toda tam so otroci revni in punčke seveda tudi. Vendar pa jim srcece ni dalo miru in hranile so in hranile, ter zbrale celih 13 Din.

To je zanje že veliko premoženje.

Potem pa so šle k gospodični in jo prosile, da je pisala nam po trinajst švetilk „Cvetja“, ker ga imajo strašno rade.

Seveda smo takoj poslali in upamo, da bodo še kje drugje otroci tako pridni in se nekoliko potrudili za „Cvetje“.

Punčke pa lepo pozdravljam in jim naročam, naj lepo prosijo g. kateheta, naj še tam ustanovi „Zvezo sestic sv. Klare“. Ali pa naj pišejo P. Romanu v Ljubljano, da bo potem on naprej povedal.

Zbogom, drage sestrice!

PAX
ET
BONUM!

MIR
IN VSE
DOBRO!

P. ANGELIK:

Zavarovalni odsek III. reda sv. Frančiška.

Čim preje se zavaruješ, tem preje dobiš pravico do pokojnine v slučaju bolezni in onemoglosti, ki ne veš, kedaj pride.

Glavna pogoja za zavarovanje za starost in onemoglost sta sledeča:

Kodor se hoče zavarovati

1. mora biti ud III. reda ali se zavezati, da vanj vstopi tekom petih let;
2. mora biti naročen na „Cvetje“ ali se nanj naročiti.

Vpis v zavarovalni odsek se izvrši takole:

1. Zavarovanec(ka) izpolni sam ali kdo drugi mesto njega in podpiše tiskovino „Poročilo in pogodba“ ter jo pošlje ali na Zavarovalni odsek III. reda v Ljubljani, Marijin trg 4. ali na „Župni urad Marijinega Oznanenja v Ljubljani“ in dobi na to „Zavarovalno polico“.
2. Vpisnina znaša za osebo Din 10 za tiskovine itd.
3. Premije lahko plačuje vsakdo osebno ali po čekovni položnici.

Kdor želi kakega nadaljnega pojasnila ali potrebuje tiskovine, potrebne za vpis, se lahko pismeno ali osebno obrne na „Zavarovalni odsek III. reda v Ljubljani“, Marijin trg 4 ali pa na „Župni urad Marijinega Oznanenja v Ljubljani“.

1. Po kakšnem ključu se bo delil prebitok zavarovalnega odseka, o katerem je govor v členu 14?

Sicer je še prezgodaj govoriti o čistem prebitku, kajti najprej moramo skrbeti za to, da bo vsem zavarovanim članom zagotovljena pokojnina, tudi če bi vsi naenkrat onemogli, kar se bržkone ne bo zgodilo. Toda ker je prišlo vprašanje od merodajne strani, lahko povemo to, kar je itak vsakemu na prvi pogled jasno.

Ko torej enkrat pridemo do čistega prebitka se bodo v smislu člena 14 začeli zidati stanovanjski domovi, zavetišča za brezposelne, za odpuščene kaznjence itd. V prvi vrsti bodo tega deležne tiste skupščine,

kakor to zahteva pravičnost, v katerih okolišču bo največ zavarovanih članov, in pravtako jasno je, da bodo zavarovani člani imeli tu prednost, saj se bo čisti prebitek nabral izključno iz denarja zavarovancev.

2. Čemu pa je tega treba, da mora biti vsak zavarovanec naročen na Cvetje?

To je v prvi vrsti radi tega, da se znižajo upravni stroški zavarovalnega odseka. Vsak, ki je imel kedaj opraviti s kako zavarovalnico ve, da je mnogokrat treba na več strani isto odgovarjati, včasih treba eno in isto stvar vsem zavarovancem sporočiti, treba je reševati dvome, ki jih morda eden izreče, stoteri pa bi radi imeli odgovor nanje, pa ali neradi pišejo ali se jim ne ljubi, ali pa tudi nimajo časa in za vse to bi bilo potrebno uradništvo, ki bi ga bilo potrebno tudi plačati in seveda bi potem tudi narasli stroški. Vsemu temu pa lahko odpomore skupen časopis „Cvetje“. Na vprašanja seveda, ki se tičejo posameznih zavarovancev, dobe dotični posebej pismene odgovore. Uradni list zavarovalnega odseka je „Cvetje“, ki obenem vrši brezplačno tudi posle potnika.

Dalje pa je Cvetje glasilo III. reda. Po vodilu (II. pogl. § 8) so člani III. reda dolžni podpirati dober tisk. In če niso naročeni na lastno redovno glasilo, potem lahko sklepamo, da za dober tisk sploh ničesar ne store in torej vodila ne spolnujejo. Od tistih članov pa, ki so zavarovani po pravici pričakujemo, da so dobri tretjeredniki, ki so na svoje lastno redovno glasilo naročeni in ga tudi berejo.

Mnogo je slednjič tudi takih članov III. reda, ki živijo v krajih, kjer ni nobene III. redne skupščine, ali se radi službe ali kakega drugega pametnega razloga ne morejo udeleževati shodov III. reda. Za take je edino sredstvo, če hočejo ohraniti zvezo s III. redom in gojiti v sebi duha sv. Frančiška Asiškega, da so naročeni na Cvetje in ga tudi redno berejo.

3. Premije zavarovalnega odseka so prenizke.

Tudi ta ugovor se marsikje sliši. V strahu so mnogi, češ saj ta zavarovalni odsek ne bo mogel obstati s tako nizkimi premijami. Na prvi pogled ima ta trditev videz resnice, pa samo na prvi pogled.

Res je, če bi hoteli snovati zavarovalni odsek po zgledu drugih zavarovalnic, bi bile premije nedvomno prenizke. Toda vpoštevati je treba, da je ta zavarovalni odsek le zaseben in doberdelni odsek III. reda, zato je oproščen davka.

Dalje pri našem zavarovalnem odseku ni treba nobenega posebnega uradništva. Odbor vsake tretjeredne skupščine lahko brez težav vrši posle, ki so potrebni za obratovanje zavarovalnega odseka.

Končno ta zavarovalni odsek ne potrebuje nobenih podružnic, kar bi bilo zvezano z velikimi stroški. Vsaka skupščina III. reda tvori podružnico zavarovalnega odseka.

Seveda, če bi vsega tega ne bilo, potem bi obresti kapitala ne zadostovale niti za davke, za uradništvo, in za ustanavljanje podružnic, tem manj pa bi se iz obresti mogle izplačevati rente. Poleg tega bi pa morale biti premije tako visoke, da bi jih uprav tisti ne zmogli, katerim je zavarovalni odsek namenjen. Ravno tu je tudi vzrok, zakaj pri nas ni bilo dosedaj izvzemši Pokojninskega zavoda — ki sprejema samo duševne delavce — nobene zavarovalnice za starost in onemoglost, če-

prav so jo snovali že skoro 40 let. Vsak tak poskus je radi teh težkoč moral končati.

4. Premije zavarovalnega odseka so previsoke.

Plačevati mora za pokojnino vsakdo naj si bo že državni ali zasebni uslužbenec. Kdor tega ne ve, naj povpraša bližnjega državnega ali zasebnega uslužbenca in dobil bo dovolj pojasnila.

Slednjič pa mora vsakdo priznati, kdor količkaj pozna življenje, da premije našega zavarovalnega odseka niso previsoke, čeprav se morda na prvi pogled morda to komu dozdeva. Razredov je devet. Kdor upa shajati z 200 Din na mesec, plačuje Din 20 na mesec. Kdor pa bi rad imel 1000 Din na mesec, mora seveda plačevati 100 Din na mesec, kakor pač kdo hoče. Če ne more plačati vsega naenkrat, plača lahko v obrokih, kakor pač dobi denar.

Res je sicer, da le malokdo daje toliko vsako leto v hranilnico, kolikor je treba plačati zavarovalnine. Toda ne smemo misliti, da zaradi tega ne, ker ni toliko zaslužil, ampak ponajveč zato, ker ga za to nihče ne sili in v takem slučaju se le prerado zgodi, da si človek kupi enkrat kako manj potrebno stvar, ki bi jo brez škode pogrešal, drugič zopet posodi tovarišu in tovarišici, ki mu potem nikoli ne vrnejo posojenega denarja in tako mine pri marsikateremu mesec za mesecem, leto za letom, ne da bi nesel kaj v hranilnico, ko obnemore pa nima od vsega tega nič. Kdor se pa enkrat zavaruje, ve da mora plačati prej ali slej in denar, ki bi ga drugače zapravil, mu zagotovi brezskrbna leta starosti in onemoglosti.

In tisti, ki bi res nikakor ne mogli plačevati premij, lahko naprosijo svoje gospodarje ali gospodinje, da jim pomagajo vsaj toliko, da jim na stara leta ne bo treba iti beračit. Če ima gospodar ali gospodinja količkaj čuta za svoje posle jim bo v tem oziru gotovo rad šel na roko. Najlepšo priliko bodo imeli na tak način gospodarji in gospodinje, da si pridobe res dobre, zveste in udane uslužbence.

5. Stvar je nevarna. Saj celo Pokojninski zavod zahteva 40 letno zavarovanje, tu pa se zahteva samo 30 let.

Kdor hoče to razumeti mora upoštevati, da Pokojninski zavod sprejema samo duševne delavce. Pri teh se običajno tekom let plača poviša, delo pa imajo lažje. Pri zavarovancih našega zavarovalnega odseka pa je ravno narobe. Plače dobe navadno vedno enake, ali večkrat celo manjše, delo pa ostane vedno enako, samo da ga človek vsako leto težje opravlja, ker je vsako leto bolj star in bolj zgaran. Duševni delavec je običajno po 40 letu službovanja telesno bolje ohranjen, kakor naši zavarovanci po 30 letih, zato mora tudi preje prenehati z delom in preje so potrebni pokojnine.

Dopis iz Ljubljane.

Dne 20. februarja t. l. je zapustila našo skupščino, da se preseli v prostore večnega blaženstva tretjerednica Marija Kavšek. Pokojnica je bila doma iz Kamenc, župnija Prečna pri Novem mestu. Kmalu je šla od doma v mesto služiti. V Ljubljani je bila okoli 30 let in 17 let pri eni

in isti družini, kar je najboljšo spričevalo za njo. Zvesto je služila Bogu pa tudi ljudem. Z njenim mirnim značajem je bila v skladu njena globoka vera. Zvesto je izpolnjevala dolžnosti, ki jih je nalagal tretji red in Marijina družba, pri tem pa ni zanemarljiva stanovskih dolžnosti. Njen čist, iskren značaj se je vsakomur priljubil, zato ni čuda, da je imela do zadnjega toliko zvestih tovarišic, ki so jo obiskovale in tolažile v njeni dolgi in težki bolezni.

In lepemu življenju je sledila še lepša smrt. Kako tudi ne! Z več kot dveletno boleznijo jo je vadal njen božji ženin v zvestobi in potrpežljivosti ter jo izoblikoval v šoli križa za njemu vredno nevesto. Ohranjal je to cvetko božji vrtnar z nebeško jedjo in z vinom, ki rodi device — one srečne duše, ki ohranijo sredi trpljenja in preizkušenj svoj notranji mir v požrtvovalni ljubezni do svojega Boga in neomajenem zaupanju v božjega Zveličarja.

In da je ta tako preizkušena duša vstrajala na svoji bolniški postelji in se lepo razcvitala, dokler ni dozorela za nebesa, gre v prvi vrsti najpristrčnejša zahvala preč. gg. dr. p. Modestu in p. Piju, ki sta ji njeno dolgo bolezen olajševala z duhovnimi dobrotami in tolažilnimi obiski.

Vsem, ki so sočustvovali z njo v njeni dolgi in težki bolezni in ji z molitvijo, z besedo in dejanjem lajšali gorje ter izkazovali svoje prijateljstvo — vsem, ki so jo v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti — posebno pevkam Marijine družbe za ganljive žalostinke in tretjerednici Jožefi, ki se je ob odprtem grobu v iskrenih besedah poslovila od nje ter za lepo cvetje, ki ga je pokojnica v življenju tako zelo ljubila — vsem najpristrčnejša zahvala in Bog plačaj. Alojzija Kavšek.

Razno.

V molitev se priporoča:

Neka mati se priporoča presv. Srcu Jezusovemu, bl. Devici Mariji in sv. Jožefu, da bi se ji sin vrnil na pravo pot.

Zahvala za molitev:

Družina Jenčič iz Podgorja se zahvaljuje Mariji Pomočnici, sv. Mali Tereziki, bl. Celini in † Ledohovski za ozdravljenje hudo bolnega očeta.

Darovi.

Za frančiškanske misijone:

Wagentrutz Ana, Bovec Din 250; za kit. misijone Hrovat Josip, Križevci Din 60.

Za armado sv. Križa:

Jelšnik Julijana, Škale Din 10; Cvenk Ivana Škale Din 5; Pocač Antonija Din 5; Oštir Helena Din 5; Jevšek Marija Din 2; Drev Marija, Št. Ilj Din 13; Miklavžin Ana, Št. Ilj Din 10; Strahovnik Marija Din 7.

Za cerkev sv. Frančiška v Šiški:

Neimenovana tretjerednica iz Preske Din 100; Tri neimenovane Din 240; Vodnik Ivana, Trata, Gorenja vas Din 100; neimenovana po P. Pipi Din 25; g. Kralj po P. Romanu Din 100.